

DARBA AR JAUNATNI KVALITATĪVAS UN ILGTSPĒJĪGAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBA LIEPĀJĀ

PRIEKŠLIKUMI
JAUNATNES POLITIKAS PILNVEIDEI

Liepāja

Projekts "Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas attīstība Liepājā"
īstenots Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas
2021.-2023. gadam finansējuma ietvaros, Līguma Nr. VP2021/5-3

IEVADS	3
Projekts	
“Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas attīstība Liepājā”	3
SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	4
JAUNIEŠI LIEPĀJĀ	4
Jauniešu statistiskais raksturojums	4
Jauniešu aktivitātes	5
Jauniešu līdzdalība	7
SVID ANALĪZE	
LIEPĀJAS JAUNATNES POLITIKA	11
SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS	12
Jaunatnes politikas pamatnostādnes un mērķi	12
Plānošanas dokumenti darbā ar jaunatni, to sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem	13
Jaunatnes politikas mijiedarbība un sadarbība ar citām jomām	13
Darba ar jaunatni organizatoriskā struktūra	14
Darba ar jaunatni veicēju loma un profesionālās kompetences pilnveide	16
Jaunatnes politikas un darba ar jaunatni budžets	18
Jaunatnes politikas aktivitātes un to pieejamība	19
Pētījumi / aptaujas jaunatnes politikas jomā	20
PRIEKŠLIKUMI JAUNATNES POLITIKAS PILNVEIDEI LIEPĀJĀ	22
PIELIKUMI	23

IEVADS

Projekts

“Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas attīstība Liepājā”

Projekta mērķis ir darba ar jaunatni sistēmas attīstība Liepājā, pilnveidojot esošo pakalpojumu un jaunatnes politikas īstenošanā iesaistīto sadarbību, tai skaitā sadarbību ar jaunatnes nevalstiskajām organizācijām un skolēnu pašpārvaldēm, nodrošinot jaunatnes politikas īstenošanu atbilstoši jauniešu vajadzībām un pašvaldības iespējām un specifikai.

Projektā ietvaros ir veikta darba ar jaunatni esošās situācijas izpēte un izstrādāti priekšlikumi darbā ar jaunatni sistēmas pilnveidei, īstenotas divas darbnīcas par efektīvāko un ilgtspējīgāko modeli darbam ar jaunatni Liepājas pašvaldībā, kā arī sadarbības un pieredzes apmaiņas pasākums Liepājas un Dienvidkurzemes jauniešiem.

Projekta aktivitātēs ir iesaistīti jaunieši, jaunatnes nevalstiskās organizācijas un jaunatnes politikas īstenotāji.

Projekta rezultātā ir stiprināta Liepājas jauniešu līdzdalība un sadarbība ar Dienvidkurzemes jauniešiem, atbalstīta un stiprināta sadarbība ar jaunatnes nevalstiskajām organizācijām, kā arī izstrādāti priekšlikumi darbam ar jaunatni modelim Liepājas pašvaldībā.

Projektu 2022.gadā īstenoja Liepājas valstspilsētas pašvaldība sadarbībā ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras Valsts jaunatnes programmu. Projekts tiek finansēts no valsts budžeta līdzekļiem.

Projekta vadītāja
Agija Meniķe
Liepājas valstspilsētas pašvaldība
Vides, veselības un sabiedrības
līdzdalības daļas
Jaunatnes darbiniece
agija.menike@liepaja.lv
28647396

Projekta eksperts
Vilis Brūveris
Līdzdalības un jaunatnes politikas
eksperts
vilis.bruveris@gmail.com
26132223

SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

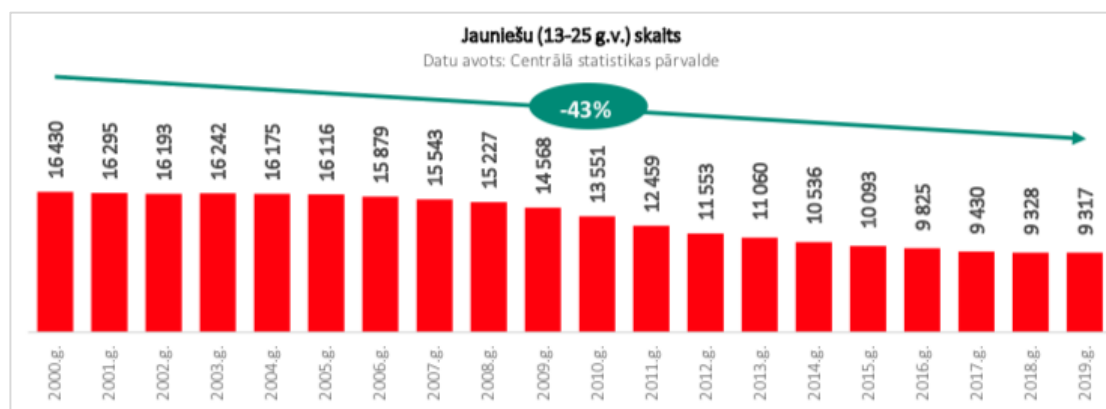
JAUNIEŠI LIEPĀJĀ

Jauniešu statistiskais raksturojums

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2020. gada sākumā Liepājā dzīvo 9302 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Pirms 20 gadiem (2000. g.) Liepājā dzīvoja 16430 jaunieši – pēdējo 20 gadu laikā jauniešu skaits samazinājies par 43%. Būtiskākais jauniešu skaita samazinājums noticis pēdējo 10 gadu laikā (-36%), it īpaši laikā no 2009.-2011. gadam, kad katru gadu jauniešu skaits samazinājies par aptuveni 1 tūkstoti. Sekojošajos gados skaita kritums bijis mazāks un ar samazināšanās tendenci.

Samazinājies ne tikai jauniešu skaits, bet arī īpatsvars sabiedrībā – ja 2000. gadā 13-25 gadīgie jaunieši sastādīja kopumā 18,3% Liepājas iedzīvotāju, tad 2019. gadā vairs tikai 13,5%.

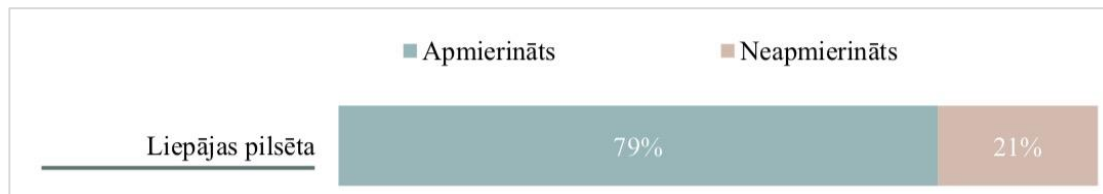

Avots: pētījums “Liepājas pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte”, 2019.,
pieejams: <https://www.liepaja.lv/dokumenti/liepajas-pilsetas-jauniesi-statistisks-raksturojums-un-jauniesu-viedoklu-izpete-2019/>

Ņemot vērā jauniešu skaita un īpatsvara sabiedrībā samazināšanos, vienlaicīgi samazinās arī jauniešu “redzamība” un “balss” dzirdamība sabiedrībā. Aktualizējas jautājums par saiknes un jēgpilna dialoga veidošanu ar jauniešiem. Svarīgi ir jauniešus redzēt ne tikai nākotnes perspektīvā, bet arī “šeit un tagad” – šodienas kontekstā, ātri un efektīvi reaģējot un veidojot uz jauniešu esošajām vajadzībām balstītas aktivitātes un pakalpojumus.

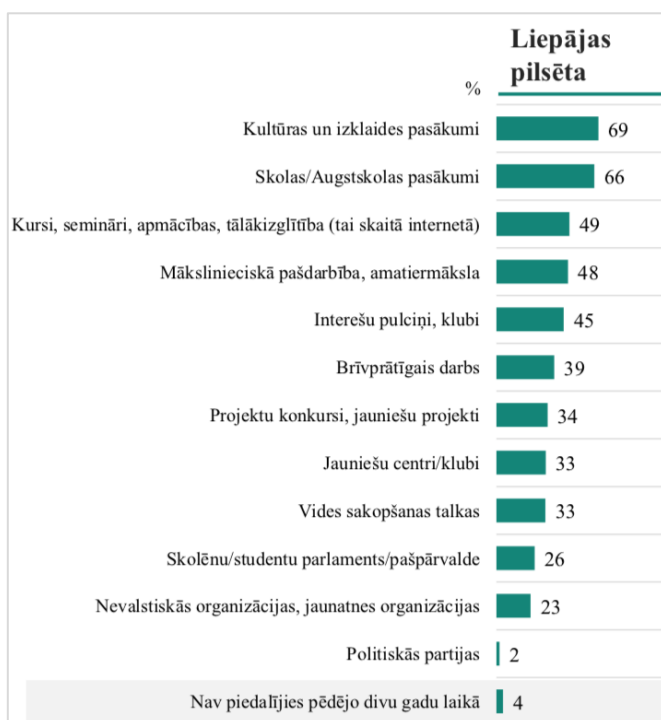
Jauniešu aktivitātes

Vairākums jauniešu ir apmierināti ar savu pašvaldību kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku (79%). Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka katrs piektais jaunietis pauž kritiskus vērtējumus (21%).

Avots: pētījums "Liepājas pilsētas un jaunizveidotā Dienvidkurzemes novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte", 2021., pieejams: <https://www.youpluss.lv/dokumenti>

Vaicāti, kādēļ jaunieši nav apmierināti ar dzīvi Liepājā, kā galvenie iemesli minēti, ka ka šeit nav, ko darīt brīvajā laikā, nav atpūtas, izklaides vietu, kā arī nav darba / nodarbinātības iespēju.

Saskaņā ar aptaujām, populārākās aktivitātes Liepājā jauniešu vidū ir dalība kultūras un izklaides pasākumos, kā arī piedalīšanās skolās / augstskolas pasākumos.

Tāpat jauniešiem nozīmīgi ir kursi, semināri, apmācības, mākslinieciskā pašdarbība un amatiermāksla, kā arī interese pulciņi un brīvprātīgais darbs.

Jauniešu aptauja: Vai pēdējo divu gadu laikā esi piedalījies/-usies šādās aktivitātēs (kā dalībnieks/-ce, organizators/-e, skatītājs/-a, apmeklētājs/-a)?

Avots: pētījums "Liepājas pilsētas un jaunizveidotā Dienvidkurzemes novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte", 2021., pieejams: <https://www.youpluss.lv/dokumenti>

		Liepājas pilsēta	
		%	
TOP3	Brīvais laiks jauniešiem, atpūta, izklaides	30	
	Darbs, jauniešu nodarbinātība	29	
	Sportošanas iespējas, aktīvās atpūtas iespējas	19	
	Izglītības pieejamība	16	
	Sakopta vide	13	
	Uz jauniešiem orientēta kultūras dzīve	13	
	Izglītības sistēmas uzlabošana, izglītības kvalitāte	10	
	Vairāk veikalu, tirdziņu	8	
	Parki, takas pastaigām	8	
	Neformālās izglītības iespējas, pulciņi	6	
	Labot ceļus, ielas, ietves	6	
	Ēku renovācija	5	
	Dzīvesvietas nodrošināšana studentiem, skolēniem	5	
	Motivēt, stimulēt, atbalstīt jauniešus	5	
	Skolēnu, studentu stipendijas, pabalsti	4	
	Bezmaksas/ pieejams/ ērtāks sabiedriskais transports	3	
	Jauniešu mājas centri	3	
	Jauniešu drošība, vardarbība, huligānisms	3	
	Prakses iespējas	3	
	Paaugstināt algas	3	
	Jauniešu viedokļa uzklaušanās, iespēja jauniešiem izteikties	1	
	Ēstuves jauniešiem	2	
	Ielu apgaismojums labāks	1	

Atpūtas un izklaides iespējas, nodarbinātība, kā arī sportošanas un aktīvās atpūtas iespējas ir galvenās aktivitātes / jomas, kuras pašiem jauniešiem ir svarīgas, lai patiktu dzīvot, mācīties, strādāt Liepājā.

Visbiežāk minētās atbildes (TOP3) norāda tos aktivitāšu virzienus, kuros jaunieši Liepājā vēlētos plašākas iespējas.

Jauniešu aptauja: Ko Tava pašvaldība varētu darīt, lai jauniešiem šeit patiktu dzīvot, mācīties, strādāt?

Avots: pētījums "Liepājas pilsētas un jaunizveidotā Dienvidkurzemes novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte", 2021., pieejams: <https://www.youpluss.lv/dokumenti>

Jauniešu aktivitāte liepājas mikrorajonos.

Jauniešu ikdienas aktivitātes visbiežāk notiek Vecliepājā, Jaunliepājā un Laumas rajonā (Ziemeļu priekšpilsētā).

Vecliepājā jaunieši gan pavada savu brīvo laiku (51% Liepājas jauniešu), gan apmeklē kultūras un izklaides pasākumus (51%), gan mācās/studē (33%), kā arī apmeklē ārstus-speciālistus (33%).

Aptuveni 1/3 Liepājas jauniešu šīs aktivitātes veic Jaunliepājā, savukārt 1/5 – Laumas rajonā.

Avots: pētījums "Liepājas pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte", 2019., pieejams: <https://www.liepaja.lv/dokumenti/liepajas-pilsetas-jauniesi-statistisks-raksturojums-un-jauniesu-viedoklu-izpete-2019/>

Liepājas pilsētas jaunatnes jomas resursu karte.

Pieejams: <https://www.youpluss.lv/dokumenti>

2021.gadā biedrība "Attīstības platforma YOU+" sadarbībā ar Aizputes novada jauniešu "IDEJU MĀJA" ir izstrādājusi Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada jaunatnes jomas resursu karti, kurā apkopoti 40 resursu punkti Liepājā, kas būtu noderīgi jebkuram jaunatnes jomā iesaistītajam - organizācijas, speciālisti, infrastruktūra u.c. resursi.

Resursu karte pieejama šeit:

<https://online.fliphtml5.com/avsgj/mkqi>.

Analizējot pieejamos jauniešu aktivitātes datus, iespējams secināt, ka šobrīd lielākā aktivitāte veidojas tieši pilsētas centrālajā daļā – Vecliepājā, kā arī mazākā apmērā arī Jaunliepājā un Ziemeļu priekšpilsētā (“Laumas rajonā”).

Plānojot un attīstot aktivitātes un pakalpojumus jauniešiem, būtu nepieciešams nodrošināt visu pilsētas daļu vienmērīgu pārklājumu. Ņemot vērā, ka tieši Ezerkrasts, Dienvidrietumu rajons, Karosta, Tosmare un Zaļā birze ir izteikti dzīvojamie rajoni, tad nepieciešams veidot aktivitātes un pakalpojumus tuvu jauniešu dzīves vietai. Tieši šādu pakalpojumu esamība varētu uzlabot jauniešu vērtējumu par dzīvi Liepājā.

Viens no risinājumiem ir mobilais darbs ar jaunatni, kas Liepājas pilsētā varētu notikt balstoties uz mikrorajonu pieeju.

Jauniešu līdzdalība

Saskaņā ar Jaunatnes likumu (<http://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>), jauniešiem ir tiesības līdzdarboties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā, iesaistoties neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un veicot brīvprātīgo darbu, darbojoties izglītības iestāžu pašpārvaldēs, izstrādājot un īstenojot projektus un citas iniciatīvas, piedaloties jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā, iesaistoties jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā, iesaistoties citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.

Liepājas jaunieši viskritiskāk vērtē savas iespējas ietekmēt pašvaldības lēmumus, iesaistīties politisko organizāciju darbībā, ietekmēt lēmumus savā skolā, kā arī brīvi paust savu viedokli.

Jauniešu aptauja: Līdzdalības iespēju vērtējums.

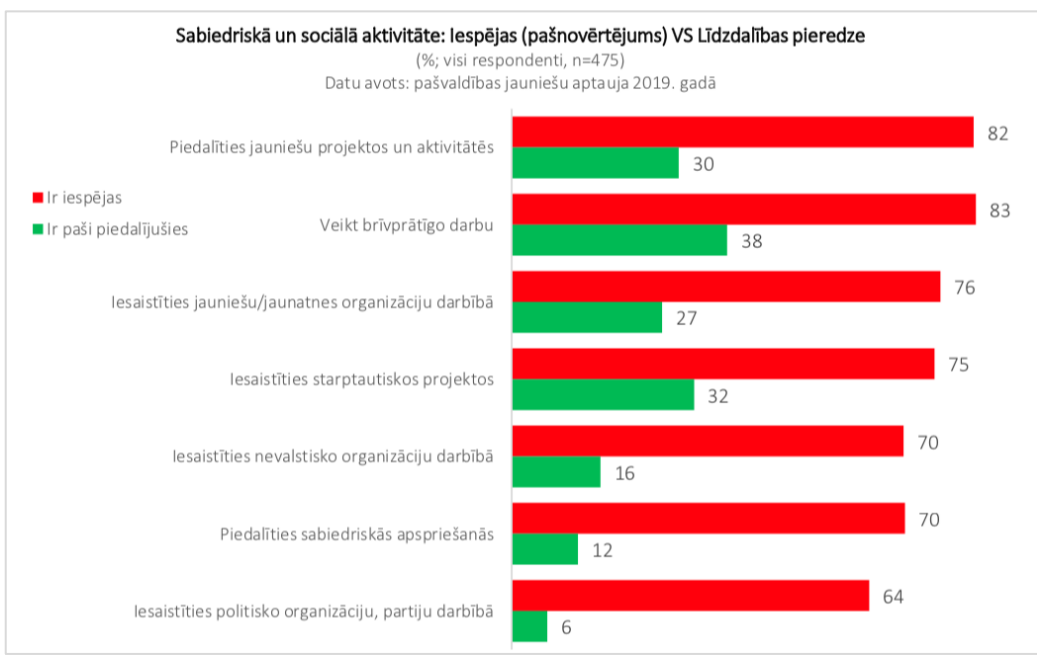
Avots: pētījums "Liepājas pilsētas un jaunizveidotā Dienvidkurzemes novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte", 2021., pieejams: <https://www.youpluss.lv/dokumenti>

Lielākā daļa Liepājas jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas līdzdalībai dažādās aktivitātēs, taču tikai neliela daļa no jauniešiem arī paši šīs iespējas izmanto.

Piemēram, 70% jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējams piedalīties sabiedriskajās apspriešanās, taču tikai 12% ir to darījuši; iespējas iesaistīties NVO darbībā kā pieejamas vērtē 70%, bet tikai 16% ir to darījuši; iespējas iesaistīties politisko partiju darbībā pozitīvi vērtē 64%, bet paši to ir darījuši tikai 6%.

Kopumā pašu jauniešu vērtējumi liecina ka līdzdalības iespējas ir daudz plašākas, nekā viņu pašu reālā līdzdalība.

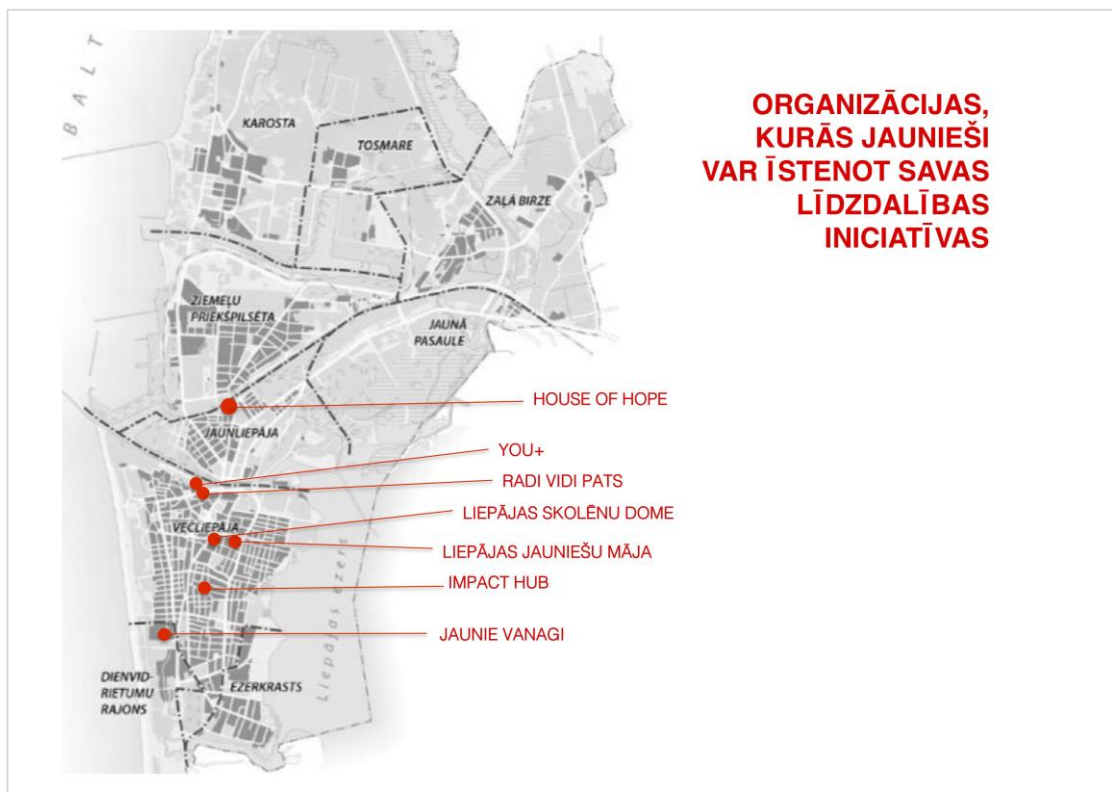

Jauniešu aptauja: Jauniešu līdzdalības iespēju un pieredzes vērtējums.

Avots: pētījums "Liepājas pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte", 2019.,
pieejams: <https://www.liepaja.lv/dokumenti/liepajas-pilsetas-jauniesi-statistisks-raksturojums-un-jauniesu-viedoklu-izpete-2019/>

Lai veicinātu jauniešu līdzdalību un pilnvērtīgi izmantotu jauniešu potenciālu pašvaldības attīstībā, būtiska loma ir organizācijām, kuras sniedz platformu un iespējas jauniešiem savu ideju un projektu īstenošanai.

Liepājā darbojas septiņas šāda veida organizācijas, no kurām divas ir pašvaldības struktūras (Liepājas jauniešu māja, Liepājas skolēnu dome). Šo organizāciju fiziskais izvietojums ir koncentrēts, galvenokārt pilsētas centrā – Vecliepājas mikrorajonā.

Jauniešu līdzdalība ir viens no būtiskākajiem jaunatnes politikas jautājumiem, jo tas ir “atslēgas” elements uz citām jomām. Bez līdzdalības kompetencēm ir sarežģīti iesaistīt jauniešus neformālās izglītības aktivitātēs, motivēt pilnvērtīgi pavadīt savu brīvo laiku, apgūt jaunas digitālās prasmes, vai uzsākt savu uzņēmējdarbību.

Pilnvērtīga līdzdalības veicināšanai nav iespējama tikai ar formālajiem veidiem un paņēmieniem, piemēram, nosakot, ka katrā skolā “jābūt” skolēnu līdzpārvaldei. Tāpat viena no problēmām ir līdzdalības “institucionalizēšana” un “formalizēšana”, veidojot “it kā” līdzdalības pasākumus, kuros jaunieši nepiedalās brīvprātīgi un ir tikai “dekorācija”. Tas rezultējas jauniešu neticībai savām līdzdalības iespējām un nespējai iegūt pozitīvu līdzdalības pieredzi, kas ir viens no galvenajiem pamatnosacījumiem līdzdalības palielināšanai.

Līdzdalība pamatā ir katra indivīda brīvprātīga izvēle, tādēļ tās veicināšanā nepieciešams īstenot “iespēju” pieeju - radīt un atbalstīt dažādas platformas un aktivitātes, kurās jaunieši var iegūt pozitīvu līdzdalības pieredzi, vienlaicīgi arī īstenojot savas idejas un eksperimentējot, piemēram, diskusijas, līdzdalības notikumi / pasākumi, jauniešu organizāciju darbība, jauniešu iniciatīvu atbalsta pasākumi, kultūras līdzdalības norises u.c. Svarīgi, lai šīs platformas veidotu un pārvaldītu ne tikai pati pašvaldība un jomu profesionāļi, bet arī nevalstiskais sektors, tostarp paši jaunieši, kas būtu papildus līdzdalību veicinošs faktors. Praksē tas nozīmē, ka pašvaldībai jāveido sadarbība ar organizācijām, kuras darbojas jauniešu līdzdalības jomā, jāatbalsta šo organizāciju darbība un projekti, jādeleģē funkcijas, kā arī jāveicina jaunu līdzdalības iespēju un platformu veidošanās.

SVID ANALĪZE

LIEPĀJAS JAUNATNES POLITIKA

<i>Stiprās puses</i>	<i>Vājās puses</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Spēcīgas jaunatnes jomas tradīcijas, kas veido potenciālu turpmākajai jaunatnes politikas attīstībai. • Jaunatnes politikai piešķirta vērā ņemama loma pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos (iekļauta kā viena no 14 nozarēm), sniedzot iespēju noteikt nozarei specifiskus mērķus un plānot resursus to īstenošanai. • Pašvaldības investīciju plānā jaunatnes jomā iekļauti 13 projekti aptuveni 1,9 miljonu EUR vērtībā, kas ir līdz šim lielākās plānotās investīcijas jaunatnes jomā Liepājā. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jaunatnes jomas kapacitāte (t.sk. darbinieku skaits un finanšu resursi) un pakalpojumu pieejamība ir nepietiekama, ņemot vērā jauniešu skaitu, kā arī Liepājas teritoriālo struktūru.</i> • <i>Nav definēta jaunatnes jomas struktūra un sistēmas “vertikāle”, trūkst vienota koordinējoša mehānisma starp iesaistītajām pusēm.</i> • <i>Vāji izmantots nevalstisko organizāciju sektora potenciāls jaunatnes jomas mērķu sasniegšanā un aktivitāšu īstenošanā.</i>
<i>Iespējas</i>	<i>Draudi</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Nevalstisko organizāciju iesaiste pašvaldības jaunatnes jomas mērķu sasniegšanā. • Digitālā un ielu darba ar jaunatni attīstīšana, efektīvi sasniedzot mērķauditoriju. • Teritoriālā pārklājuma nodrošināšana (mikrorajonu pieeja) līdzsvarotai pakalpojumu pieejamībai jaunatnes jomā Liepājā. • Sadarbības attīstīšana ar Dienvidkurzemes novadu jaunatnes jomas sistēmas izveidē un pakalpojumu nodrošināšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politiskā atbalsta trūkums jaunatnes jomas attīstībai un kapacitātes stiprināšanai. • Nespēja nodrošināt pašvaldības investīciju plānā paredzētos resursus jaunatnes jomas projektu īstenošanai. • Jaunatnes darbā iesaistīto pušu savstarpējās koordinācijas trūkuma turpināšanās.

SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS

Jaunatnes politikas pamatnostādnes un mērķi

Saskaņā ar Jaunatnes likumu “Pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.”

Jaunatnes likuma izpratnē darbs ar jaunatni ir uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jaunatnes politikas īstenošanu, jauniešu vērtīborientācijas veidošanos un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanos.

Pamatuzdevumi darbā ar jaunatni ir šādi:

- 1) atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai;
- 2) nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā;
- 3) nodrošināt jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku;
- 4) nodrošināt jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību.

Jaunatnes politikas mērķi ir definēti Liepājas ilgtermiņa attīstības programmā, izvirzot 8 jaunatnes politikas virzienus / mērķus:

1. Jaunatnes politika ir Liepājas un DKN pašvaldības prioritāte.
2. Darbam ar jaunatni ir iedvesmojoši jaunatnes darba specialisti.
3. Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un DKN ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt.
4. Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits.
5. Jauniešiem ar psihoemocionālām problēmām ir pieejamas kouču un mentoru nodarbības, speciālistu atbalsts gan Liepājā, gan DKN, izvērtējot speciālu pieeju katram indivīdam. Ģimenes, izglītības iestāžu un speciālistu sadarbībā jaunietis pilnvērtīgi integrējas pieaugušo dzīvē.
6. Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un DKN vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas.
7. Neformālā izglītība, lietderīgi pavadīta brīvā laika iespējas ir līdzsvaroti kombinētas Liepājā un DKN. Jaunieši aktīvi izmanto infrastruktūru aktīvai atpūtai, sportam un izklaidei, jo piedāvājums ir saistošs un atbilst jauniešu interesēm.
8. Brīvprātīgais darbs ir prestižs, un jaunieši dalās pieredzē gan ar citu Latvijas pašvaldību, gan ārvalstu jauno paaudzi.

Attīstības programmā definēts vispārīgs rīcības virziena uzdevums “Sekmēt jaunatnes politikas ieviešanu”, kas iezīmē nepieciešamību izstrādāt skaidru rīcības plānu jaunatnes politikas sistēmas ietvaros, kā sasniegt izvirzītos nozares mērķus.

Plānošanas dokumenti darbā ar jaunatni, to sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem

Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, 2019.gadā jaunatnes politikas plānošanas dokuments bija izstrādāts 83 pašvaldībās. 36 pašvaldībās jaunatnes politikas plānošanas dokumenta nebija, kas ļauj secināt, ka 30% pašvaldību Latvijā netiek stratēģiski plānots darbs ar jaunatni: <https://jaunatneslietas.gov.lv/info>.

Latvijas pašvaldību praksē jaunatnes politikas jautājumi tiek ietverti gan atsevišķos plānošanas dokumentos, gan tiek apskatīti kopējo plānošanas dokumentu saturā. Liepājas pašvaldība jaunatnes politiku iekļāvusi kā vienu no apskatāmajām nozarēm kopējā attīstības programmā, veltot tai pilnvērtīgu nozares apskatu, ko šobrīd var uzskatīt par labo praksi jaunatnes politikas plānošanas procesā.

Jaunatnes politika ir iekļauta kā viena no 14 nozarēm Liepājas ilgtermiņa attīstības programmā, neveidojot atsevišķu plānošanas dokumentu. Šāda pieeja sniedz iespēju pilnvērtīgi sasaistīt jaunatnes jomā paredzētās aktivitātes ne tikai ar citām nozarēm, bet arī ar investīciju plānu, kas sniedz pamatu pilnvērtīgai resursu piesaistei jomas mērķu īstenošanai.

Jaunatnes politikas mijiedarbība un sadarbība ar citām jomām

Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģijā 2019.-2027. gadam uzsvērts, ka ir nepieciešams attīstīt starpnozares pieeju, lai nodrošinātu, ka plānotajās politikās vai programmās tiek ņemtas vērā konkrētas jauniešu vai noteikto jauniešu mērķa grupu vajadzības vai arī plānoto pasākumu ietekme uz viņiem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:456:FULL&from=EN>.

Visaktīvāk šobrīd jaunatnes politikas nozare mijiedarbojas ar izglītības jomu, kam galvenais iemesls ir “Liepājas jauniešu mājas” strukturālā piesaiste Bērnu un jaunatnes centram un Izglītības pārvaldei. Jaunatnes jomas nevalstiskā sektora potenciāls tiek aktīvi izmantots sociālajā jomā, pašvaldībai pērkot pakalpojumus no NVO. Esošais jaunatnes jomas plānošanas ietvars sniedz potenciālu stratēģiski veidot jaunatnes jomas sasaisti ar citām pašvaldības politikas plānošanas nozarēm.

Ņemot vērā Liepājas izvēlēto pieeju, plānojot jaunatnes politiku kā vienu no nozarēm kopējā attīstības plānā, tiek palielināta iespēja veidot sadarbību ar citām nozarēm jau plānošanas jomā.

Vienlaicīgi jāsecina, ka pašā attīstības programmā jaunatnes politikas sasaiste ar citām nozarēm (atspoguļota sadaļā “Nozaru mijiedarbība”) būtu pārskatāma, plānojot ciešāku sadarbību ar pārvaldības un digitalizācijas nozari, kas sniegtu iespēju attīstīt līdzdalības, digitālā darba ar jaunatni, jauniešu digitālo prasmju uzlabošanas aktivitātes, kā arī kultūras nozari, ņemot vērā Liepājas iegūto Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu 2027.gadā un stratēģisko nepieciešamību iesaistīt jauniešu mērķgrupu kultūras procesu veidošanā.

Darba ar jaunatni organizatoriskā struktūra

Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, 2019.gadā 33 pašvaldībās nebija neviena jaunatnes darbinieka. Saskaņā ar šiem datiem iespējams secināt, ka gandrīz 1/3 Latvijas pašvaldību nav izveidota sistēma darbā ar jaunatni, kas ir pamata priekšnosacījuma darba ar jaunatni veikšanai: <https://jaunatneslietas.gov.lv/info>.

Saskaņā ar Jaunatnes likumu, pašvaldība, izveidojot institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni ir tiesīga:

1. noteikt par darbu ar jaunatni atbildīgo pašvaldības institūciju; pieņemt darbā jaunatnes lietu speciālistu;
2. izveidot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju;
3. izveidot jauniešu centru;
4. izveidot jauniešu domi;
5. paredzēt citu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni.

Lielākā daļa Jaunatnes likumā minētie sistēmas darbam ar jaunatni elementi Liepājā ir izveidoti, taču darba ar jaunatni funkcijas ir sadalītas starp vairākām struktūrām - pilsētas domi, pašvaldības administrāciju, izglītības pārvaldi un bērnu un jaunatnes centru, bez vienota koordinējoša mehānisma. Nepieciešama sistēmas elementu apvienošana kopējā struktūrā.

Esošā jaunatnes jomas struktūra Liepājā.

Pašvaldība nav skaidri noteikusi par darbu ar jaunatni atbildīgo pašvaldības institūciju.

Izglītības pārvaldes nolikumā (<https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Nolikumi/Liepajas-izglitibas-parvaldes-nolikums-21-01-2021.pdf>) kā viens no pārvaldes minētajiem uzdevumiem ir “sadarbībā ar Bērnu un jaunatnes centru,

noteikt prioritātes jaunatnes politikas jomā”, vienlaicīgi nolikumā nav norādes uz darbu ar jaunatni kā Izglītības pārvaldes funkciju.

Arī Bērnu un jaunatnes centra nolikumā (https://www.liepajasbjc.lv/wp-content/uploads/2021/05/2019-06-13_LIEPAJAS_BERNU_UN_JAUNATNES_CENTRA_NOLIKUMS.pdf) darbs ar jaunatni nav izvirzīts kā kāds no centra mērķiem vai kāds uzdevumiem. Liepājas pilsētas domes nolikumā (<https://m.likumi.lv/doc.php?id=293098>) nav atsauču uz darbu ar jaunatnes funkciju veikšanu un atbildību par to veikšanu.

Kopš 2021.gada beigām Liepājas pašvaldības administrācijā izveidota “jaunatnes darbinieka” pozīcija, kas pēc funkcijām un strukturālās atrašanās atbilst “jaunatnes lietu speciālista” pozīcijai, kas rada nepieciešamību pārskatīt esošās pozīcijas nosaukumu, atbilstoši “jaunatnes lietu speciālista” amata nosaukumam un funkcijām.

Tāpat analizējot esošo darbu ar jaunatni struktūru, iezīmējas nepieciešamība skaidrāk definēt jaunatnes jomas strukturālo “vertikāli” un atbildību apjomu - sākot no politiskās atbildības līdz aktivitāšu īstenotājiem.

Liepājas pašvaldība ir izveidojusi “Liepājas jauniešu māju”, kas darbojas kā Liepājas pilsētas pašvaldības iestādes “Liepājas bērnu un jaunatnes centrs” struktūrvienību. Ņemot vērā, ka Liepājas bērnu un jaunatnes centrs ir izglītības iestāde, “Liepājas jauniešu mājas” darbību nosaka izglītības iestāžu regulējums, kā arī pašvaldības izglītības jomas administratīvā struktūra, kas no vienas puses nodrošina ciešākas sasaistes un sadarbības iespējas ar citām izglītības iestādēm (piemēram, skolām), taču no otras puses bieži ir ierobežojoša aktivitāšu formāta un administratīvo iespēju ziņā.

“Liepājas jauniešu māja” kā pašvaldības jauniešu centrs būtu iekļaujams kopējā darba ar jaunatni struktūrā, nosakot specifiskus mērķus un uzdevumus, saskaņā ar pašvaldības izvirzītajām prioritātēm un mērķiem jaunatnes politikas jomā.

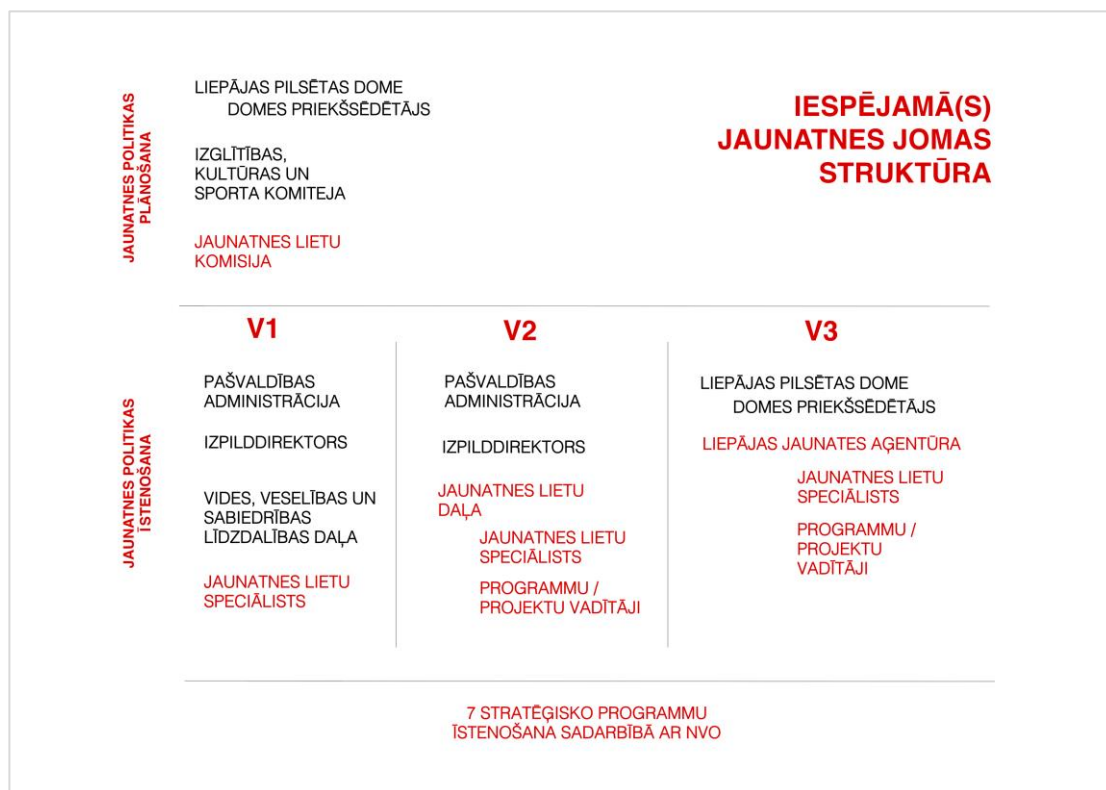
Liepājas pašvaldība nav izveidojusi jauniešu domi. Liepājā darbojas Liepājas skolēnu dome, taču tās darbību nevar tiešā veidā attiecināt uz jauniešu domes darbību Jaunatnes likuma izpratnē. Projekta īstenošanas laikā tika saņemta informācija, ka 2022.gadā darbību uzsākusi Liepājas jauniešu padome, taču pagaidām nav plašāku ziņu par šīs organizācijas funkcijām un darbību.

Liepājas pilsētai būtu nepieciešams skaidrāk definēt jauniešu līdzdalības un pārstāvniecības mehānismus, to funkcijas un savstarpējo sasaisti.

Ņemot vērā ierobežoto pašvaldības darbu ar jaunatni īstenotāju kapacitāti, pašvaldībai būtu lietderīgi izvērtēt iespējas daļu no darbu ar jaunatni funkcijām deleģēt nevalstiskajam sektoram, kā arī veidot kopīgu pakalpojumu platformu ar Dienvidkurzemes novadu. Analizējot izvirzītos jaunatnes politikas mērķus, veidojas iespēja radīt 7 stratēģiskās programmas, kuru īstenošanu pilnīgi vai daļēji būtu iespēja deleģēt NVO sektoram.

Projekta ietvaros ir izstrādāti trīs iespējamie jaunatnes jomas organizatorisko struktūru modeļi, kas paredz pašvaldības un NVO sektora ciešu sadarbību jaunatnes politikas plānošanā un aktivitāšu īstenošanā.

Iespējamie jaunatnes jomas struktūru modeļi Liepājā.

Darba ar jaunatni struktūras modelis būtu izvēlāms, balstoties uz izvirzītajiem jaunatnes politikas mērķiem, kas norāda uz pašvaldības stratēģisko apņemšanos turpmāko gadu periodā īstenot nozīmīgus pasākumus darba ar jaunatni attīstībā, brīvā laika pavadīšanā, sociālajā iekļaušanā, mentālajā veselībā, neformālajā izglītībā, brīvprātīgajā darbā un līdzdalībā.

Ņemot vērā šo mērķu apjomu un specifiku, pašvaldībai nepieciešama ne tikai atbilstoša administratīvā struktūra, bet arī sistēma, kā īstenot izvirzītos mērķus. Projekta laikā radītie priekšlikumi piedāvā 7 stratēģiskās programmas, ar konkrētām aktivitātēm un sasniedzamajiem rādītājiem. Šo programmu īstenošana pilnībā vai daļēji varētu tikt veikta sadarbībā ar NVO sektoru, izmantojot funkciju deleģēšanas iespēju.

Atbilstoši šai pieejai būtu jāizvēlas visefektīvākā pašvaldības struktūra, minimālajā scenārijā pašvaldības administrācijas ietvaros veidojot jaunatnes lietu daļu, vai arī ambiciozākā pieejā, radot atsevišķu iestādi jaunatnes politikas īstenošanai. Viena jaunatnes lietu speciālista kapacitāte pašvaldībā nav pietiekoša, lai veiksmīgi ieviestu un uzraudzītu 8 jaunatnes politikas mērķu sasniegšanu un potenciāli 7 stratēģisko programmu īstenošanu.

Darba ar jaunatni veicēju loma un profesionālās kompetences pilnveide

Atbalsta pasākumi darba ar jaunatni veicējiem ir svarīgs priekšnosacījums darba ar jaunatni attīstībai.

Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, aptuveni 1/3 darbā ar jaunatni iesaistīto nostrādā tikai 2-3 gadus pirms darba maiņas:

http://jaunatneslietas.lv/sites/default/files/2019-12/IZM_JPIP_Vidusposma_izv%C4%93rt%C4%93jums_2019.pdf.

“Eiropas hartu darbam ar jaunatni vietējā līmenī” (<https://jaunatne.gov.lv/wp-content/uploads/2020/07/EiropasHarta-parlikt-ne-maketu.pdf>) nosaka, ka jaunatnes darbiniekiem jāpiemīt kompetencei, proti, zināšanām, prasmēm, iemaņām, attieksmei un vērtībām, kas vajadzīgas darba ar jaunatni īstenošanai, kā arī jāraugās uz darbu ar jaunatni kā uz savstarpēju mācīšanās procesu un jāsaskata nemitīgas kompetences pilnveides vajadzības.

Liepājas pilsētā darba ar jaunatni veicēju lomas ir definētas katras konkrētās organizācijas / iestādes ietvaros. Daļa jaunatnes jomā iesaistīto darbinieku izmanto iespējas pilnveidot savas kompetences vietējos un starptautiskos apmācību pasākumos un projektos.

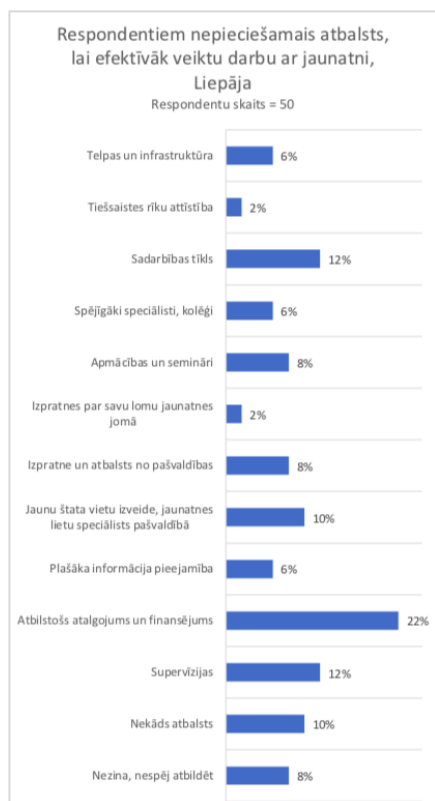
Pašvaldībā nav izveidota kopēju struktūra / sistēma, savstarpēji sasaistot visus pašvaldības jaunatnes darba veicējus, kā arī citu resoru / sektoru jaunatnes darba veicējus, kas kavē attīstīt pašvaldībā vienotu profesionālās kompetences pilnveides sistēmu. Darbā ar jaunatni iesaistītie kā galveno jomas izaicinājumu norāda sadarbības un vienotas sistēmas trūkumu darbā ar jaunatni.

Avots: pētījums “Liepājas pilsētas un jaunizveidotā Dienvidkurzemes novada jaunatnes jomas speciālisti: statistisks raksturojums un viedokļu izpēte.”, 2021., pieejams: <https://www.youpluss.lv/dokumenti>

Tāpat nepieciešams identificēt, kāda veida profesionālās kompetences būtu jāpilnveido pašvaldības un nevalstiskā sektora jaunatnes darbiniekiem. Atbilstoši šiem secinājumiem būtu iespēja veikt profesionālās pilnveides pasākumus sadarbībā ar citām Kurzemes pašvaldībām.

Atalgojums, sadarbības tīkls un supervīzijas ir galvenie nepieciešamie atbalsta veidi, kurus norādījuši darbā ar jaunatni iesaistītie Liepājā.

Avots: pētījums “Liepājas pilsētas un jaunizveidotā Dienvidkurzemes novada jaunatnes jomas speciālisti: statistisks raksturojums un viedokļu izpēte.”, 2021., pieejams: <https://www.youpluss.lv/dokumenti>

Liepājas pilsētai būtu svarīgi identificēt kāda veida profesionālās kompetences būtu jāpildinveido pašvaldības un nevalstiskā sektora jaunatnes darbiniekiem. Atbilstoši šiem secinājumiem būtu veidojama profesionālās kompetences atbalsta sistēma, kopīgi ar citu novadu un valstspilsētu pašvaldībām Kurzemē.

Jaunatnes politikas un darba ar jaunatni budžets

Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, 2020.gadā 81 pašvaldībā tika nodrošināts ikgadējs finansējums darba ar jaunatni sistēmas uzturēšanai. 38 pašvaldībās šāda finansējuma nebija, kas liek secināt, ka 30% Latvijas pašvaldību nenodrošina nepieciešamo finansējumu jaunatnes politikas attīstībai un darba ar jaunatni veikšanai: <https://jaunatneslietas.gov.lv/info>.

Jaunatnes politikas budžets veidojas fragmentāri no visu pašvaldības iestāžu resursiem, kuras veic darbu ar jaunatni. Budžetu, galvenokārt, veido darbinieku atalgojums un “Liepājas jauniešu mājas” uzturēšanas izdevumi, taču pašvaldība spērusi pirmos nozīmīgos soļus jauniešu iniciatīvu atbalsta budžeta izveidei. Resursus, kuri veltīti pašvaldības deleģējumu izpildei sociālajā jomā jauniešiem, arī var uzskatīt par daļu no jaunatnes jomas budžeta.

Projekta laikā intervētie jaunatnes jomas speciālisti atzīst, ka jaunatnes jomas budžets šobrīd ir nepietiekošs, īpaši uzsverot zemo atalgojumu, kā arī finanšu resursu trūkumu jauniešu iniciatīvām / idejām.

Pašvaldības investīciju plānā jaunatnes jomā paredzēti 13 projekti ar kopējo finansējumu aptuveni 1.9 milj. EUR apmērā, kas ir līdz šim lielākās plānotās investīcijas jaunatnes jomā ne tikai Liepājā, bet visā Latvijā.

Šobrīd pašvaldībā ir indikatīvi noteikti nepieciešamie izdevumi jaunatnes jomas investīciju projektiem, taču nepieciešami aprēķini vajadzīgajiem pamatizdevumiem un pakalpojumu finansēšanai visu jaunatnes politikas noteikto mērķu īstenošanai.

Jaunatnes politikas aktivitātes un to pieejamība

Jaunatnes politikas aktivitātes un rīcības veidojas no dažādu pašvaldības struktūru aktivitātēm – jauniešu mājas, izglītības pārvaldes, pašvaldības administrācijas jaunatnes darbinieka, pašvaldības jaunatnes lietu komisijas u.c. aktivitātēm.

Šobrīd pašvaldībā nav nodrošināta sasaiste starp esošajām aktivitātēm un rīcībām, ko uzsvēruši projekta laikā intervētie jaunatnes jomas speciālisti.

Nemot vērā, ka esošajām jaunatnes jomas aktivitātēm Liepājā trūkst stratēģiskā ietvara, tās jāpārskata un jāpārplāno izvirzīto jaunatnes politikas mērķu sasniegšanai.

Projekta ietvaros ir identificētas iespējamās stratēģiskās aktivitāšu programmas, balstoties uz jomas mērķiem. Nepieciešams izstrādāt konkrēto programmu saturu, aktivitātes un rezultātīvos rādītājus.

JAUNATNES JOMAS MĒRĶI	STRATĒĢISKĀS PROGRAMMAS
<i>#1 Jaunatnes politika ir Liepājas un DKN pašvaldības prioritāte.</i>	DARBA AR JAUNATNI ĪSTENOŠANA UN ATTĪSTĪBA #1
<i>#2 Darbam ar jaunatni ir iedvesmojoši jaunatnes darba speciālisti.</i>	BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANA #2
<i>#3 Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un DKN ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt.</i>	SOCIĀLĀ IEKĻAUSĀNA #3
<i>#4 Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits.</i>	MENTĀLĀ VESELĪBA #4
<i>#5 Jauniešiem ar psihoemocionālām problēmām ir pieejamas kouču un mentoru nodarbības, speciālistu atbalsts gan Liepājā, gan DKN, izvērtējot speciālu pieeju katram individuālam. Ģimenes, izglītības iestāžu un speciālistu sadarbībā jauniešiem pilnvērtīgi integrējas pieaugušo dzīvē.</i>	LĪDZDALĪBA #5
<i>#6 Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un DKN vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši aktīvi iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas.</i>	NEFORMĀLĀ IZGLĪTĪBA BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANA #6
<i>#7 Neformālā izglītība, lietderīgi pavadīta brīvā laika iespējas ir līdzsvaroti kombinētas Liepājā un DKN. Jaunieši aktīvi izmanto infrastruktūru aktīvai atpūtai, sportam un izklaidei, jo piedāvājums ir saistošs un atbilst jauniešu interesēm.</i>	BRĪVPRĀTĪGAIS DARBS #7
<i>#8 Brīvprātīgais darbs ir prestižs, un jaunieši dalās pieredzē gan ar citu Latvijas pašvaldību, gan ārvalstu jauno paaudzi.</i>	

Iespējamās stratēģiskās aktivitāšu programmas, balstoties uz jomas mērķiem.

Jaunatnes jomā pašvaldībā nav izstrādāta skaidrs pakalpojumu struktūra (t.sk. “pakalpojumu grozs”), kā arī netiek īstenota pieeja pakalpojumu nodrošināšanai

dažādās pilsētas daļās. Nepieciešams veicināt vajadzībās balstītu pakalpojumu pieejamību jauniešiem, jomas resursu apzināšanu un savstarpējo iesaistīto pušu sadarbību.

Mobilā jaunatnes darba un ielu jaunatnes darba attīstība kā daļa no pakalpojumu struktūras un pieejamības sniegtu iespēju Liepājas pilsētai efektīvi sasniegt jauniešus dažādās pilsētas daļās, ne tikai vienā fiziskā punktā “Liepājas jauniešu mājā”. Nepieciešama arī NVO sektora iesaiste, ņemot vērā, ka daudzas no organizācijām jau aktīvi strādā ar jauniešu mērķgrupām dažādās pilsētas daļās.

Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem 2020. gadā mobilais darbs ar jaunatni bija īstenots vismaz 29 pašvaldībās.

Liepājas pilsētai mobilā darbs ar jaunatni principi būtu adaptējami mikrorajonu pieejas veidošanai darba ar jaunatni īstenošanā.

Izglītības un zinātnes ministrija 2027.gadā plāno, ka 90% Latvijas pašvaldību tiks īstenots digitālais darbs ar jaunatni: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/0f3187f2-7c1a-485f-bb9a-e7df5acc65c5. Saskaņā ar Eurostat datiem, 53% jauniešu Latvijā digitālās prasmes ir augstākas par pamatlīmeni. Līdz 2027.gadam šo rādītāju ir plānots paaugstināt līdz 90%: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/0f3187f2-7c1a-485f-bb9a-e7df5acc65c5.

Jauniešu digitālo prasmju attīstība potenciāli varētu kļūt par daļu no Liepājas pašvaldības digitālā darba ar jaunatni.

ES Padomes secinājumos par digitālo darbu ar jaunatni tiek norādīts, ka „digitālais darbs ar jaunatni” ir proaktīva digitālo līdzekļu un tehnoloģiju izmantošana darbā ar jaunatni vai pievēršanās tiem darbā ar jaunatni. Digitālie līdzekļi un tehnoloģijas darbā ar jaunatni var būt gan instruments, gan darbība, gan saturs: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad692045-1b46-11ea-8c1f-01aa75ed71a1/language-lv/format-HTML>.

“Digitālo līdzekļu lietotprasmei un citām 21. gadsimtā vajadzīgām prasmēm ir izšķiroša nozīme jauniešu neatkarībā, sociālajā integrācijā, nodarbinātībā un ikdienas dzīvē,” teikts secinājumos.

Ņemot vērā Liepājas resursus IT jomā, Liepāja varētu kļūt par vienu no vadošajām Latvijas un pat Eiropas pašvaldības digitālā darba ar jaunatni attīstīšanā, kas uzlabotu ne tikai jauniešu digitālās prasmes, bet arī ļautu saņemt dažādus darba ar jaunatni pakalpojumus digitālajā vidē.

Pētījumi / aptaujas jaunatnes politikas jomā

Šobrīd Latvijā nav vienotas sistēmas vai metodoloģijas datu iegūšanai jaunatnes politikas jomā pašvaldību līmenī. Katra pašvaldība savu iespēju robežās veic šādu datu ieguvu. Lai nodrošinātu uz pierādījumiem balstītu jaunatnes politikas īstenošanu, Izglītības un zinātnes ministrija 2022.gadā plāno izveidot monitoringa sistēmu, kas ietvertu arī pašvaldību datus par jaunatnes politiku un pašvaldību.

Liepājas pašvaldībai nav izstrādāta regulāra pētījumu un aptauju mehānisma. Pieejamie pētījumi un aptaujas ir tapuši dažādu projektu ietvaros.

Ir veikts pašvaldības struktūrvienības “Liepājas jauniešu māja” pētījums “Liepājas pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte 2019”:
https://faili.liepaja.lv/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Parskati-publikacijas-zinojumi/Liepajas_pilsetas_jauniesu_aptauja_Zinojums_2019.pdf.

Aktuālākais pētījums jaunatnes jomā Liepājā un Dienvidkurzemē ir biedrības “YOU PLUSS” un “IDEJU MĀJAS” veiktā Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada jauniešu aptauja, izstrādātā jaunatnes jomas resursu karte, kā arī jaunatnes jomā iesaistīto speciālistu aptauju: <https://www.youpluss.lv/dokumenti> . Atsauces uz veikto jauniešu aptauju norādītas arī Liepājas ilgtermiņa attīstības programmas situācijas analīzē.

Pētījumi un aptaujas šobrīd nav noteiktas kā sistemātiska daļa no jaunatnes politikas plānošanas, īstenošanas un izvērtēšanas procesa. Ņemot vērā, ka pašvaldības rīcībā jau ir liels daudzums kvalitatīvo un kvantitatīvo datu, kurus būtu iespēja izmantot jaunatnes politikas plānošanai un īstenošanas monitoringam, nepieciešams apzināt, kā un kādus jau esošos datus iespējas izmantot jaunatnes politikas procesā.

PRIEKŠLIKUMI JAUNATNES POLITIKAS PILNVEIDEI LIEPĀJĀ

#1

Izstrādāt skaidru rīcības plānu jaunatnes politikas sistēmas ietvaros, kā sasniegt pašvaldības attīstības programmā izvirzītos nozares mērķus.

#2

Jaunatnes politikas mērķu īstenošanai izmatot stratēģisko programmu pieeju, kuras tiek izstrādātas un īstenotas sadarbībā ar NVO sektoru.

#3

Veidot jaunatnes politikas sasaisti ar visām pašvaldības attīstības nozarēm, īpaši “Pārvaldības un digitalizācijas” nozari un “Kultūras” nozari.

#4

Definēt jaunatnes jomas struktūru, lai visefektīvāk nodrošinātu izvirzīto nozares mērķu sasniegšanu.

#5

Nodrošināt NVO sektora pilnvērtīgu un ilgtspējīgu iesaisti jaunatnes jomas stratēģiskajā plānošanā un aktivitāšu īstenošanā.

#6

Izvērtēt nepieciešamo budžeta apjomu, saskaņā ar izvirzītajiem mērķiem / plānotajām programmām un nodrošināt pietiekošus pašvaldības budžeta līdzekļus pamataaktivitāšu finansēšanai.

#7

Attīstīt digitālā un mobilā darba ar jaunatni sistēmu pašvaldībā, nodrošinot lielākas iespējas saņemt darba ar jaunatni pakalpojumus digitāli un ārpus pilsētas centra.

#8

Īstenot uz datiem balstītu jaunatnes politiku, nosakot pētījumu un aptauju veikšanu kā daļu no jaunatnes politikas plānošanas, īstenošanas un izvērtēšanas procesa.

#9

Nodrošināt nepārtrauktu profesionālo kompetenču pilnveidi pašvaldības un nevalstiskā sektora jaunatnes jomas speciālistiem.

PIELIKUMI

PAŠVALDĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZPĒTE

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS

LIEPĀJAS JAUNATNES POLITIKAS SASKAŅOTĪBA AR JAUNATNES
POLITIKAS IETVARU NACIONĀLAJĀ LĪMENĪ

LIEPĀJAS JAUNATNES POLITIKAS SASKAŅOTĪBA AR JAUNATNES
POLITIKAS IETVARU NACIONĀLAJĀ LĪMENĪ

INTERVIJU APKOPOJUMS AR JAUNATNES POLITIKAS ĪSTENOTĀJIEM
LIEPĀJAS PILSĒTĀ UN DIENVIDKURZEMES NOVADĀ

PROJEKTA DARBNĪCAS REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

PIEREDZES APMAIŅAS AR DIENVIDKURZEMES NOVADU REZULTĀTU
KOPSAVILKUMS

LIEPĀJAS UN DIENVIDKURZEMES NOVADA SADARBĪBAS IZVĒRTĒJUMS

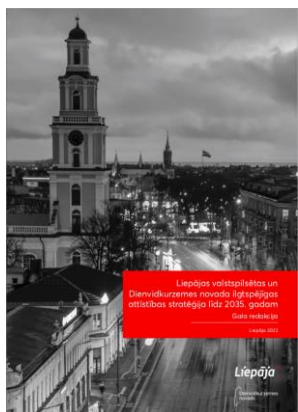
PAŠVALDĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZPĒTE

Pašvaldības plānošanas dokumentu izpētē tika izmantoti sekojoši Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada kopīgo plānošanas dokumenti:

#1 Pašreizējās situācijas analīze

https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/2_LDK_Pasreizejas-situācijas-analīze_pilnveidota_redakcija_050722.pdf

#2 Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam

https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/1_LDK_IAS_35_Pilnveidota_redakcija_040722.pdf

#3 Attīstības programma 2022.–2027.gadam, stratēģiskā daļa

https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/2_LDK_AP_2027_Strat_dala_pilnveidota_redakcija_050722.pdf

#4 Liepājas valstspilsētas rīcības un investīciju plāns 2022.–2027. gadam

https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/2_LIEPAJA_AP_2027_Ricibas_un_investiciju_plans_060722.pdf

SECINĀJUMI

#1

“**Jaunatnes politika**” pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos iekļauta kā **viena no 14 nozarēm**, kas sniedz iespēju **tiešā veidā apskatīt un analizēt** ar jaunatnes politiku saistīto situāciju un izaicinājumus pašreizējās situācijas analīzē un piedāvāt risinājumus plānošanas dokumentu stratēģiskajā daļā.

SPORTS
Sports jomā pēdējo desmitgadē ir notikusi būtiska struktūras izmaiņa. Mērķtiecīgi tiek attīstīti sporta infrastruktūras, attīstīti jauni sporta apgabali, apmeklējami sporta pasākumi. Sporta jomā kopumā ir palielināts sporta ieguldījums nacionālā mērogā, jo īpaši olimpiskajās spēlēs. Lielākā daļa sporta infrastruktūras ir veidoti kā īpaši ieguldījums sporta infrastruktūras attīstībai un turpmākas attīstības nodrošināšanai sporta vietās, jo īpaši sporta infrastruktūras attīstībai un turpmākas attīstības nodrošināšanai sporta vietās, jo īpaši sporta infrastruktūras attīstībai un turpmākas attīstības nodrošināšanai sporta vietās.

SOCIĀLA IZAICINĀTĪBA
Jaunatnes jomā ir veidoti vairāki pasākumi, kas palīdz mērķtiecīgi risināt sociālās iekārtības un ierobežotās iespējas. Šādi pasākumi ir veidoti, lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā, un lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā, un lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā.

JAUNATNES POLITIKA
Pēdējās desmitgadēs ir paaugstinājusies jauniešu iesaistītība sabiedrībā, un ir veidoti vairāki pasākumi, kas palīdz mērķtiecīgi risināt sociālās iekārtības un ierobežotās iespējas. Šādi pasākumi ir veidoti, lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā, un lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā.

MOBILITĀTE
Pēdējās desmitgadēs ir paaugstinājusies jauniešu iesaistītība sabiedrībā, un ir veidoti vairāki pasākumi, kas palīdz mērķtiecīgi risināt sociālās iekārtības un ierobežotās iespējas. Šādi pasākumi ir veidoti, lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā, un lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā.

DROŠĪBA
Drošības jomā ir veidoti vairāki pasākumi, kas palīdz mērķtiecīgi risināt sociālās iekārtības un ierobežotās iespējas. Šādi pasākumi ir veidoti, lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā, un lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā.

#2

Pašreizējās situācijas analīzes ievadā norādīts, ka Liepājas pilsētā un Dienvidkurzemes novadā **jaunatnes politiku** veidojošo institūciju darbība ir **vērsta uz:**

- jauniešu izglītības un nodarbinātības iespēju sekmēšanu;
- jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošanu;
- jauniešiem labvēlīgas psiholoģiskās, emocionālās un fiziskās vides radīšanu;
- jauniešu iniciatīvas un līdzdalības veicināšanu lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

Atbilstoši šim uzskaitījumam situācijas analīzē ir sniegta informācija **tikai par daļu** no izvirzīto jomu jautājumiem (jauniešu skaita izmaiņas, nodarbinātība vasarā, psihoemocionālā vide un mentālā veselība). Lai saņemtu pilnvērtīgu informāciju par nozares situāciju, kā arī skaidru pamatojumu nozares aktuālākajiem jautājumiem, būtu **nepieciešams sistēmisks pārskats par visām** minētajām jomām (salīdzinoši ar citu nozaru situācijas analīzi, kur šāda pieeja ir izmantota, piemēram sadaļā “Pārvaldība un digitalizācija”).

9. Jaunatnes politika

Nozares piedāvājums

Liepājas pilsētā un Dienvidkurzemes novadā jaunatnes politikas nodrošināšanai ir veidoti vairāki pasākumi, kas palīdz mērķtiecīgi risināt sociālās iekārtības un ierobežotās iespējas. Šādi pasākumi ir veidoti, lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā, un lai nodrošinātu, ka visi jaunieši ir vienlīdzīgi iekļauti sabiedrībā.

2020. gada Liepājas pilsētā dzīvoja 9 302 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, bet Dienvidkurzemes novada kopā ar 188 pilsētām iedzīvotāju skaita ziņās ir tāds novads kā Grābrava (11 10 jaunieši, Aizpute (1 163 jaunieši) un Pilsdabas (180 jaunieši) un Rucavas (188 jaunieši).

Liepājas pilsētā, kur jaunatne ir uz pusi lielāka nekā Dienvidkurzemes novadā, no 2016. gada līdz 2020. gadam jaunatne samazinājās par 9%, savukārt Dienvidkurzemes novadā jaunatne cēlās par 21%.

Saskaņā ar CSP datiem, 2012.-2020. gada periodā Liepājas pilsētā bija vidēji 14% no pilnbērnu kopējais populācija (DZD) gada - 13%. Ziemeļi, kur jaunatne bija lielāka, jaunatne samazinājās par 1% vairāk, atšķirībā no kopējais iedzīvotāju skaita (-5%) apmērā - 17% no šī samazinājuma novada jaunatne samazinājās. Samazinājuma apmērs ir norādīts kā procentuālais samazinājums. Vidējais samazinājums jaunatni pilsētās, 2020. gada beigās jaunatne bija lielāka, jaunatne samazinājās par 100 cilvēkiem gada. Arī Liepājas pilsētā Dienvidkurzemes novadā, pēc gada laikā jaunatne samazinājās, viņi atgriezās novadā, kur veido Dienvidkurzemes novadā.

Jaunatnes "lūmen" mēra, kā, izvērtējot jaunatnes politikas pamatprincipus un veidoti jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus, šov. funkciju izvērtējam, ka jaunatne ir veidota.

91. Ilustrācija: Jaunatne Liepājas un Dienvidkurzemes novadā iedzīvotāju novads no 2016. līdz 2020. gadam

Jaunatnes novads	2016	2017	2018	2019	2020
Liepāja	9302	9100	8900	8700	8500
Dienvidkurzemes novads	1880	1900	1950	2000	2100

Plānošanas dokumenti apskata iespējamo **nozaru mijiedarbību** (Pašreizējās situācijas analīzes pielikums “Nozaru mijiedarbība” https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/2_PSA_1.pielikums.pdf), kas sniedz unikālu iespēju skatīt **jaunatnes politikas sasaisti ar citām nozarēm**, piemēram, izglītību, kultūru, veselības aprūpi u.c.

“Nozaru mijiedarbības” ietvaros būtu ietveramas tādas stratēģiski būtiskas jomas kā **digitālā darba ar jaunatni attīstība** un **mobīlais darbs ar jaunatni**, kuras jau vairākus gadus tiek aktualizētas gan Latvijas, gan Eiropas Savienības jaunatnes politikā.

Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.-2027. gadam. Pašreizējās situācijas analīzes 1. pielikums “Nozaru mijiedarbība”

	Izglītība	Kultūra	Veselības aprūpe
Izglītība	Integrēt kultūrizglītības un vispārizglītošanās izglītības programmas.		
Kultūra	Sadarbības interešu un pieaugušo neformālās izglītības piedāvājuma veidošanā. Tradicionālo vērtību saglabāšana interešu izglītībā.		
Veselības	Informatīvu pasākumu organizēšana pirmsskolas un skolniecešu par mutes dobuma higiēnu. Informatīvi pasākumi izglītības iestādēs attiecībā par veselības uzturēšanos un iedzīvotāju veselības izmaiņām. Veselības mācības, sporta vai	Tieša mijiedarbība nav identificēta.	

Stratēģiskās daļas apakšsadaļā “Jaunatnes politika” minēti **8 virzieni / mērķi “Uz ko tiecamies 2027.gadā”**, aktualizē jautājumus, kurus projekta intervijās pieminēja jaunatnes politikas jomā iesaistīto institūciju pārstāvji: jaunatnes politika kā prioritāte, jauniešu telpu (centru) attīstīšana mikrorajonos, atbalsts jauniešu psihoemocionālajai veselībai, atbalsts jauniešu iniciatīvām u.c.

Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.-2027. gadam. Stratēģiskā daļa

Uz ko tiecamies 2027. gadā?

- Jaunatnes politika ir Liepājas un DKN pašvaldības prioritāte.
- Darbam ar jaunatni ir iedvesmojoši jaunatnes darba speciālisti.
- Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un DKN ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt.
- Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, neestrādā, šādu veidu integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazināties šādu jauniešu skaits.
- Jauniešiem ar psihoemocionālām problēmām ir pieejamas koču un mentoru nodarības, speciālistu atbalsts gan Liepājā, gan DKN, izvērtējot speciālu pieeju katram individuālam. Ģimenes, izglītības iestāžu un speciālistu sadarbībā jaunieši pilnvērtīgi integrējas pieaugušo dzīvē.
- Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un DKN vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas.
- Neformālā izglītība, lietderīgi pavadīta brīvā laika iespējas ir līdzsvaroti kombinētas Liepājā un DKN. Jaunieši aktīvi izmanto infrastruktūru aktīvai atpūtai, sportam un izklaidē, jo piedāvājums ir saistīts un atbilst jauniešu interesēm.
- Brīvprātīgais darbs ir prestiža, un jaunieši daļas pieredzi gan ar citu Latvijas pašvaldību, gan ārvalstu jauno paaudzi.

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS

#	<i>Izvērtējuma kopsavilkums un priekšlikumi</i>	<i>Komentāri</i>
<p>#1 <i>Jaunatnes politikas pamatnostādnes un mērķi</i></p>	<p>Jaunatnes politikas mērķi ir definēti Liepājas ilgtermiņa attīstības programmā, izvirzot 8 jaunatnes politikas virzienus / mērķus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaunatnes politika ir Liepājas un DKN pašvaldības prioritāte. 2. Darbam ar jaunatni ir iedvesmojoši jaunatnes darba speciālisti. 3. Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un DKN ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt. 4. Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits. 5. Jauniešiem ar psihoemocionālām problēmām ir pieejamas kouču un mentoru nodarbības, speciālistu atbalsts gan Liepājā, gan DKN, izvērtējot speciālu pieeju katram indivīdam. Ģimenes, izglītības iestāžu un speciālistu sadarbībā jaunieši pilnvērtīgi integrējas pieaugušo dzīvē. 6. Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un DKN vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas. 7. Neformālā izglītība, lietderīgi pavadīta brīvā laika iespējas ir līdzsvaroti kombinētas Liepājā un DKN. Jaunieši aktīvi izmanto infrastruktūru aktīvai atpūtai, sportam un izklaidei, jo piedāvājums ir saistošs un atbilst jauniešu interesēm. 8. Brīvprātīgais darbs ir prestižs, un jaunieši dalās pieredzē gan ar citu Latvijas pašvaldību, gan ārvalstu jauno paaudzi. <p>Attīstības programmā definēts vispārīgs rīcības virziena uzdevums “Skmēt jaunatnes politikas ieviešanu”.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāt skaidru rīcības plānu jaunatnes politikas sistēmas ietvaros, kā sasniegt izvirzītos nozares mērķus. 	<p>Saskaņā ar Jaunatnes likumu “Pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Pašvaldība nodrošina institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni.”</p> <p>Jaunatnes likuma izpratnē darbs ar jaunatni ir uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jaunatnes politikas īstenošanu, jauniešu vērtīborientācijas veidošanos un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanos.</p> <p>Pamatuzdevumi darbā ar jaunatni ir šādi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. atbalstīt un veicināt jauniešu iniciatīvas, radot labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai; 2. nodrošināt jauniešiem iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā; 3. nodrošināt jauniešiem iespēju lietderīgi izmantot brīvo laiku; 4. nodrošināt jauniešiem viņu attīstības vajadzībām atbilstošas informācijas pieejamību <p>Jaunu pieeja Latvijas jaunatnes politikas praksē pašvaldību līmenī uzsākusi Ventspils pilsēta, kura attīstības stratēģijā izvirzījusi uzdevumu “Izveidot programmu “Ventspils – jauniešiem draudzīga pilsēta””:</p> <p>https://www.ventspils.lv/files/dokumenti/2022/februaris/pielikums_1_ap2027_ricibas_plans.pdf</p> <p>Liepājas pilsētai būtu iespēja īstenot pieredzes apmaiņu ar Ventspils pilsētu un izmantot secinājumus jaunatnes politikas īstenošanā.</p>
<p>#2 <i>Plānošanas dokumenti darbā ar jaunatni, to sasaiste ar citiem</i></p>	<p>Jaunatnes politika ir iekļauta kā viena no 14 nozarēm Liepājas ilgtermiņa attīstības programmā, neveidojot atsevišķu plānošanas dokumentu. Šāda pieeja sniedz</p>	<p>Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, 2019.gadā jaunatnes politikas plānošanas dokuments bija izstrādāts 83 pašvaldībās. 36 pašvaldībās jaunatnes politikas</p>

<p><i>plānošanas dokumentiem</i></p>	<p>iespēju pilnvērtīgi sasaistīt jaunatnes jomā paredzētās aktivitātes ne tikai ar citām nozarēm, bet arī ar investīciju plānu, kas sniedz pamatu pilnvērtīgai resursu piesaistei jomas mērķu īstenošanai.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāt konkrētu rīcības plānu attīstības programmā nosprausto mērķu īstenošanā un uzdevuma “Sekmēt jaunatnes politikas ieviešanu” izpildei. 	<p>plānošanas dokumenta nebija, kas ļauj secināt, ka 30% pašvaldību Latvijā netiek stratēģiski plānots darbs ar jaunatni:</p> <p>https://jaunatneslietas.gov.lv/info.</p> <p>Latvijas pašvaldību praksē jaunatnes politikas jautājumi tiek ietverti gan atsevišķos plānošanas dokumentos, gan tiek apskatīti kopējo plānošanas dokumentu saturā.</p> <p>Liepājas pašvaldība jaunatnes politiku iekļāvusi kā vienu no apskatāmajām nozarēm kopējā attīstības programmā, veltot tai pilnvērtīgu nozares apskatu, ko šobrīd var uzskatīt par labo praksi jaunatnes politikas plānošanas procesā.</p>
<p>#3 <i>Jaunatnes politikas mijiedarbība un sadarbība ar citām jomām</i></p>	<p>Visaktīvāk šobrīd jaunatnes politikas nozare mijiedarbojas ar izglītības jomu, kam galvenais iemesls ir “Liepājas jauniešu mājas” strukturālā piesaiste Bērnu un jaunatnes centram un Izglītības pārvaldei. Jaunatnes jomas nevalstiskā sektora potenciāls tiek aktīvi izmantots sociālajā jomā, pašvaldībai pērkot pakalpojumus no NVO.</p> <p>Esošais jaunatnes jomas plānošanas ietvars sniedz potenciālu stratēģiski veidot jaunatnes jomas sasaisti ar citām pašvaldības politikas plānošanas nozarēm.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veidot jaunatnes politikas sasaisti ar visām pašvaldības attīstības nozarēm, taču ņemot vērā Liepājas pilsētas noteiktās prioritātes jaunatnes politikā, īpaši svarīgi būtu veidot sasaisti ar “Pārvaldības un digitalizācijas” nozari (līdzdalība, digitālais darbs ar jaunatni, jauniešu digitālās prasmes), kā arī ar “Kultūras” nozari, ņemot vērā Liepājas iegūto Eiropas kultūras galvaspilsētas titulu 2027.gadā un nepieciešamību iesaistīt jauniešu mērķgrupu kultūras procesu veidošanā. 	<p>Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģijā 2019.-2027. gadam uzsvērts, ka ir nepieciešams attīstīt starpnozarju pieeju, lai nodrošinātu, ka plānotajās politikās vai programmās tiek ņemtas vērā konkrētas jauniešu vai noteikto jauniešu mērķa grupu vajadzības vai arī plānoto pasākumu ietekme uz viņiem: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:456:FULL&from=EN.</p> <p>Ņemot vērā Liepājas izvēlēto pieeju, plānojot jaunatnes politiku kā vienu no nozarēm kopējā attīstības plānā, tiek palielināta iespēja veidot sadarbību ar citām nozarēm jau plānošanas jomā. Vienlaicīgi jāsecina, ka pašā attīstības programmā jaunatnes politikas sasaiste ar citām nozarēm (atspoguļota sadaļā “Nozaru mijiedarbība”) būtu pārskatāma, plānojot ciešāku sadarbību ar pārvaldības un digitalizācijas nozari, kā arī kultūras nozari.</p>
<p>#4 <i>Darba ar jaunatni organizatoriskā struktūra</i></p>	<p>Darba ar jaunatni funkcijas ir sadalītas starp vairākām struktūrām - pilsētas domi, pašvaldības administrāciju, izglītības pārvaldi un bērnu un jaunatnes centru, bez vienota koordinējoša mehānisma.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definēt jaunatnes jomas struktūru, t.sk. jaunatnes jomas strukturālo “vertikāli” – sākot no politiskās atbildības līdz aktivitāšu īstenošanai. • Nodrošināt NVO sektora un citu iesaistīto pusi pilnvērtīgu iesaisti jaunatnes jomas struktūrā. 	<p>Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, 2019.gadā 33 pašvaldībās nebija neviena jaunatnes darbinieka. Saskaņā ar šiem datiem iespējams secināt, ka gandrīz 1/3 Latvijas pašvaldību nav izveidota sistēma darbā ar jaunatni, kas ir pamata priekšnosacījuma darba ar jaunatni veikšanai:</p> <p>https://jaunatneslietas.gov.lv/info.</p> <p>Saskaņā ar Jaunatnes likumu, pašvaldība, izveidojot institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni, ir tiesīga noteikt par darbu ar jaunatni atbildīgo pašvaldības institūciju; pieņemt darbā jaunatnes lietu speciālistu; izveidot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju; izveidot jauniešu centru; izveidot jauniešu domi vai paredzēt citu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni. Visi Jaunatnes likumā minētie sistēmas darbam ar</p>

		<p>jaunatni elementi Liepājā ir izveidoti, taču nepieciešama to apvienošana kopējā struktūrā. Piemēram, Daugavpils pilsētā līdz 2021.gadam Izglītības pārvaldes ietvaros darbojās jaunatnes nodaļa ar pieciem darbiniekiem - jaunatnes lietu speciālistiem, kuri koordinēja jaunatnes politikas īstenošanu un aktivitāšu ieviešanu. Atsevišķas nodaļas izveides izvērtēšanu Liepājā būtu nepieciešams veikt pēc plāna izstrādes jaunatnes politikas mērķu īstenošanai.</p>
<p>#5 <i>Darba ar jaunatni veicēju loma un profesionālās kompetences pilnveide</i></p>	<p>Jaunatnes darba veicēju lomas ir definētas katras konkrētās organizācijas / iestādes ietvaros. Daļa jaunatnes jomā iesaistīto darbinieku izmanto iespējas pilnveidot savas kompetences vietējos un starptautiskos apmācību pasākumos un projektos.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> Izveidot kopēju struktūru / sistēmu, savstarpēji sasaistot visus pašvaldības jaunatnes darba veicējus, kā arī citu resoru / sektoru jaunatnes darba veicējus. Identificēt kāda veida profesionālās kompetences būtu jāpilnveido pašvaldības un nevalstiskā sektora jaunatnes darbiniekiem, veikt vajadzībām atbilstošus pasākumus sadarbībā ar citām Kurzemes pašvaldībām. 	<p>Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, aptuveni 1/3 darbā ar jaunatni iesaistīto nostrādā tikai 2-3 gadus pirms darba maiņas: http://jaunatneslietas.lv/sites/default/files/2019-12/IZM_JPIP_Vidusposma_izv%C4%93rt%C4%93jums_2019.pdf.</p> <p>Atbalsta pasākumi darba ar jaunatni veicējiem ir svarīgs priekšnosacījums darba ar jaunatni attīstībai.</p> <p>Liepājas pilsētai būtu svarīgi identificēt kāda veida profesionālās kompetences būtu jāpilnveido pašvaldības un nevalstiskā sektora jaunatnes darbiniekiem. Atbilstoši šiem secinājumiem būtu veidojama profesionālās kompetences atbalsta sistēma, kopīgi ar citu novadu un valstspilsētu pašvaldībām Kurzemē.</p>
<p>#6 <i>Jaunatnes politikas un darba ar jaunatni budžets</i></p>	<p>Jaunatnes politikas budžets veidojas fragmentāri no visu pašvaldības iestāžu resursiem, kuras veic darbu ar jaunatni. Budžetu, galvenokārt, veido darbinieku atalgojums un "Liepājas jauniešu mājas" uzturēšanas izdevumi, taču pašvaldība spērusi pirmos nozīmīgos soļus jauniešu iniciatīvu atbalsta budžeta izveidei. Resursus, kuri veltīti pašvaldības deleģējumu izpildei sociālajā jomā jauniešiem, arī var uzskatīt par daļu no jaunatnes jomas budžeta. Pašvaldības investīciju plānā jaunatnes jomā paredzēti 13 projekti ar kopējo finansējumu aptuveni 1.9 milj. EUR apmērā, kas ir līdz šim lielākās plānotās investīcijas jaunatnes jomā Liepājā.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> Izvērtēt nepieciešamo budžeta apjomu, saskaņā ar izvirzītajiem mērķiem un nodrošināt pietiekošus pašvaldības budžeta līdzekļus pamatizdevumiem un pamatpakalpojumu finansēšanai. 	<p>Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem, 2020.gadā 81 pašvaldībā tika nodrošināts ikgadējs finansējums darba ar jaunatni sistēmas uzturēšanai. 38 pašvaldībās šāda finansējuma nebija, kas liek secināt, ka 30% Latvijas pašvaldību nenodrošina nepieciešamo finansējumu jaunatnes politikas attīstībai un darba ar jaunatni veikšanai: https://jaunatneslietas.gov.lv/info</p> <p>Liepājas pilsētas izstrādātais investīciju plāns, kurā aptuveni 1,9 miljoni EUR ir plānoti jaunatnes jomas projektiem, ir uzskatāms par vienu no lielākajām plānotajām investīcijām jaunatnes politikas attīstībā Latvijas pašvaldību praksē.</p>
<p>#7 <i>Jaunatnes politikas aktivitātes un rīcības</i></p>	<p>Jaunatnes politikas aktivitātes un rīcības veidojas no dažādu pašvaldības struktūru aktivitātēm - jauniešu mājas, izglītības pārvaldes, pašvaldības administrācijas jaunatnes darbinieka, pašvaldības jaunatnes lietu komisijas u.c. aktivitātēm.</p>	<p>Izglītības un zinātnes ministrija 2027.gadā plāno, ka 90% Latvijas pašvaldību tiks īstenots digitālais darbs ar jaunatni: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/Of3187f2-7c1a-485f-bb9a-e7df5acc65c5.</p>

	<p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nodrošināt sasaisti starp esošajām aktivitātēm un rīcībām, efektīvai izvirzīto jaunatnes politikas mērķu sasniegšanai. • Attīstīt digitālo darbu ar jaunatni. 	<p>Ņemot vērā Liepājas resursus IT jomā, Liepāja varētu kļūt par vienu no vadošajām Latvijas un pat Eiropas pašvaldības digitālā darba ar jaunatni attīstīšanā.</p> <p>Saskaņā ar Eurostat datiem, 53% jauniešu Latvijā digitālās prasmes ir augstākas par pamatlīmeni. Līdz 2027.gadam šo rādītāju ir plānots paaugstināt līdz 90%: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/0f3187f2-7c1a-485f-bb9a-e7df5acc65c5.</p> <p>Jauniešu digitālo prasmju attīstība potenciāli varētu kļūt par daļu no Liepājas pašvaldības digitālā darba ar jaunatni.</p> <p>ES Padomes secinājumos par digitālo darbu ar jaunatni tiek norādīts, ka „digitālais darbs ar jaunatni” ir proaktīva digitālo līdzekļu un tehnoloģiju izmantošana darbā ar jaunatni vai pievēršanās tiem darbā ar jaunatni. Digitālie līdzekļi un tehnoloģijas darbā ar jaunatni var būt gan instruments, gan darbība, gan saturs: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad692045-1b46-11ea-8c1f-01aa75ed71a1/language-lv/format-HTML.</p> <p>“Digitālo līdzekļu lietošanasmei un citām 21. gadsimtā vajadzīgām prasmēm ir izšķiroša nozīme jauniešu neatkarībā, sociālajā integrācijā, nodarbinātībā un ikdienas dzīvē, ” teikts secinājumos.</p>
<p>#8 <i>Darba ar jaunatni aktivitāšu struktūra un pieejamība</i></p>	<p>Jaunatnes jomā pašvaldībā nav izstrādāta skaidrs pakalpojumu struktūra (t.sk. “pakalpojumu grozs”), kā netiek īstenota pieeja pakalpojumu nodrošināšanai dažādās pilsētas daļās. Šāda pieeja veicinātu vajadzībās balstītu pakalpojumu pieejamību jauniešiem, jomas resursu apzināšanu un savstarpējo iesaistīto pušu sadarbību.</p> <p>Mobilā jaunatnes darba un ielu jaunatnes darba attīstība kā daļa no pakalpojumu struktūras un pieejamības sniegtu iespēju Liepājas pilsētai efektīvi sasniegt jauniešus dažādās pilsētas daļās, ne tikai vienā fiziskā punktā “Liepājas jauniešu mājā”. Nepieciešama arī NVO sektora iesaiste, ņemot vērā, ka daudzas no organizācijām jau aktīvi strādā ar jauniešu mērķgrupām dažādās pilsētas daļās.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sadarbībā ar NVO sektoru, attīstīt digitālā un mobilā darba ar jaunatni sistēmu pašvaldībā, nodrošinot lielākas iespējas saņemt darba ar jaunatni pakalpojumus ārpus pilsētas centra. 	<p>Saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas datiem 2020. gadā mobilais darbs ar jaunatni bija īstenots vismaz 29 pašvaldībās.</p> <p>Piemēram, Saldus novada pašvaldība darbā ar jaunatni Atbalsta pasākumi darba ar jaunatni veicējiem ir svarīgs priekšnosacījums darba ar jaunatni attīstībai.</p> <p>Saldus novada pašvaldība ikdienā praktizē mobilā jaunatnes darba pieeju, kuras ietvaros jaunatnes darbinieki dodas regulāros un iepriekš izziņotos braucienos aktivitāšu īstenošanai uz dažādām novadu vietām.</p>
<p>#9 <i>Pētījumi / aptaujas jaunatnes politikas jomā</i></p>	<p>Liepājas pašvaldībai nav izstrādāta regulāra pētījumu un aptauju mehānisms. Pieejamie pētījumi un aptaujas ir tapuši dažādu projektu ietvaros.</p> <p>Ir veikts pašvaldības struktūrvienības “Liepājas jauniešu māja” pētījums “Liepājas</p>	<p>Šobrīd Latvijā nav vienotas sistēmas vai metodoloģijas datu iegūšanai jaunatnes politikas jomā pašvaldību līmenī. Katra pašvaldība savu iespēju robežās veic šādu datu ieguvu. Lai nodrošinātu uz pierādījumiem balstītu jaunatnes politikas īstenošanu, Izglītības un zinātnes</p>

	<p>pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte 2019”: https://faili.liepaja.lv/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Parskati-publikācijas-zinojumi/Liepajas_pilsetas_jauniesu_aptauja_Zinojums_2019.pdf.</p> <p>Aktuālākais pētījums jaunatnes jomā Liepājā un Dienvidkurzemē ir biedrības “YOU PLUSS” un “IDEJU MĀJAS” veiktā Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada jauniešu aptauja, izstrādātā jaunatnes jomas resursu karte, kā arī jaunatnes jomā iesaistīto speciālistu aptauju: https://www.youpluss.lv/dokumenti</p> <p>Atsauces uz veikto jauniešu aptauju norādītas arī Liepājas ilgtermiņa attīstības programmas situācijas analīzē.</p> <p>Priekšlikums:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noteikt pētījumu un aptauju veikšanu kā daļu no jaunatnes politikas plānošanas, īstenošanas un izvērtēšanas procesa. • Apzināt un efektīvi jaunatnes politikas vajadzībām izmantot pašvaldībā jau pieejamos datus. 	<p>ministrija 2022.gadā plāno izveidot monitoringa sistēmu, kas ietvertu arī pašvaldību datus par jaunatnes politiku un pašvaldību. Liepājas pilsētai būtu iespēja iesaistīties monitoringa sistēmas izveides procesos, lai nodrošinātu tās atbilstību valstspilsētas specifikai un vajadzībām.</p>
--	---	---

LIEPĀJAS JAUNATNES POLITIKAS SASKAŅOTĪBA AR JAUNATNES POLITIKAS IETVARU NACIONĀLAJĀ LĪMENĪ

Jaunatnes politikas normatīvo un saturisko ietvaru, kā arī attīstības virzienus nosaka **Jaunatnes likums un Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.–2027.gadam** (saskaņošanas stadijā):
https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/0f3187f2-7c1a-485f-bb9a-e7df5acc65c5.

Jaunatnes likuma 5.pantā noteikta pašvaldības kompetence darbā ar jaunatni. Jaunatnes likums nosaka, ka pašvaldība plāno darbu ar jaunatni, izstrādājot pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus.

Atbilstoši Jaunatnes likuma nosacījumiem, Liepājas pašvaldība ir iekļāvusi jaunatnes politiku kā atsevišķu nozari ilgtermiņa attīstības programmā, definējot 8 jaunatnes politikas īstenojamus virzienus un sasniedzamos mērķus līdz 2027.gadam.

<p><i>Saskaņā ar Jaunatnes likumu pašvaldība, izveidojot institucionālu sistēmu darbam ar jaunatni, ir tiesīga:</i></p>	<p><i>Komentāri par situāciju jaunatnes politikā Liepājā</i></p>
<p>#1 <i>noteikt par darbu ar jaunatni atbildīgo</i></p>	<p>Pašvaldība nav skaidri noteikusi par darbu ar jaunatni atbildīgo pašvaldības institūciju. Izglītības pārvaldes nolikumā (https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Nolikumi/Liepajas-izglitibas-parvaldes-nolikums-21-01-2021.pdf) kā viens no pārvaldes minētajiem uzdevumiem ir</p>

<i>pašvaldības institūciju</i>	<p>“sadarbībā ar Bērnu un jaunatnes centru, noteikt prioritātes jaunatnes politikas jomā”, vienlaicīgi nolikumā nav norādes uz darbu ar jaunatni kā Izglītības pārvaldes funkciju. Arī Bērnu un jaunatnes centra nolikumā (https://www.liepajasbjc.lv/wp-content/uploads/2021/05/2019-06-13_LIEPAJAS_BERNU_UN_JAUNATNES_CENTRA_NOLIKUMS.pdf) darbs ar jaunatni nav izvirzīts kā kāds no centra mērķiem vai kāds uzdevumiem. Liepājas pilsētas domes nolikumā (https://m.likumi.lv/doc.php?id=293098) nav atsauču uz darba ar jaunatnes funkciju veikšanu un atbildību par to veikšanu.</p>
#2 <i>pieņemt darbā jaunatnes lietu speciālistu</i>	<p>Kopš 2021.gada beigām Liepājas pašvaldības administrācijā izveidota “jaunatnes darbinieka” pozīcija, kas pēc funkcijām un strukturālās atrašanās atbilst “jaunatnes lietu speciālista” pozīcijai. Nepieciešams pārskatīt esošās pozīcijas nosaukumu, atbilstoši “jaunatnes lietu speciālista” amata nosaukumam un funkcijām.</p>
#3 <i>izveidot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju</i>	<p>Liepājas pašvaldība ir izveidojusi “Jaunatnes lietu komisiju” (komisijas nolikums: https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Nolikumi/Komisijas-nolikums-17-02-2022-Jaunatnes-lietas.pdf), kuras mērķis ir veicināt Liepājas valstspilsētas pašvaldības kvalitatīva darba ar jaunatni attīstību, sekmējot jauniešu iniciatīvas un līdzdalību sabiedriskās dzīves norisēs. Izveidotā konceptuāli atbilst jaunatnes lietu konsultatīvās komisijas funkcijām. Pēc darba ar jaunatni struktūras precizēšanas, būtu iespējams pārskatīt jaunatnes lietu komisijas sastāvu, pārliecinoties, ka tajā iekļautas visas galvenās jaunatnes politikā iesaistītās puses un organizācijas.</p>
#4 <i>izveidot jauniešu centru</i>	<p>Liepājas pašvaldība ir izveidojusi “Liepājas jauniešu māju”, kas darbojas kā Liepājas pilsētas pašvaldības iestādes “Liepājas bērnu un jaunatnes centrs” struktūrvienību. Ņemot vērā, ka Liepājas bērnu un jaunatnes centrs ir izglītības iestāde, “Liepājas jauniešu mājas” darbību nosaka izglītības iestāžu regulējums, kā arī pašvaldības izglītības jomas administratīvā struktūra, kas no vienas puses nodrošina ciešākas sasaistes un sadarbības iespējas ar citām izglītības iestādēm (piemēram, skolām), taču no otras puses bieži ir ierobežojoša aktivitāšu formāta un administratīvo iespēju ziņā. “Liepājas jauniešu māja” kā pašvaldības jauniešu centrs būtu iekļaujams kopējā darba ar jaunatni struktūrā, nosakot specifiskus mērķus un uzdevumus, saskaņā ar pašvaldības izvirzītajām prioritātēm un mērķiem jaunatnes politikas jomā.</p>
#5 <i>izveidot jauniešu domi</i>	<p>Liepājas pašvaldība nav izveidojusi jauniešu domi. Liepājā darbojas Liepājas skolēnu dome, taču tās darbību nevar tiešā veidā attiecināt uz jauniešu domes darbību Jaunatnes likuma izpratnē.</p>
#6 <i>paredzēt citu kārtību, kādā</i>	<p>Liepājas pašvaldība nav paredzējusi citu kārtību, kādā veikams darbs ar jaunatni. Ņemot vērā ierobežoto pašvaldības darba ar jaunatni īstenotāju kapacitāti, pašvaldībai būtu lietderīgi izvērtēt</p>

<i>veicams darbs ar jaunatni.</i>	iespējas daļu no darba ar jaunatni funkcijām deleģēt nevalstiskajam sektoram, kā arī veidot kopīgu pakalpojumu platformu ar Dienvidkurzemes novadu.
-----------------------------------	---

**Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēs definēto rīcības virzienu un Liepājas ilgtermiņa attīstības programmas Stratēģiskās daļas apakšsadaļas “Jaunatnes politika” darbības virzienu un mērķu
SAVSTARPĒJĀ SASKAŅOTĪBA**

<i>Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēs definētie rīcības virzieni</i>	<i>Liepājas ilgtermiņa attīstības programmā definētie jaunatnes politikas darbības virzieni un mērķi</i>
#1 <i>Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide un attīstība.</i>	Jaunatnes politika ir Liepājas un Dienvidkurzemes novada pašvaldības prioritāte. Darbam ar jaunatni ir iedvesmojoši jaunatnes darba speciālisti.
#2 <i>Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana.</i>	Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un Dienvidkurzemes novada vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas. Brīvprātīgais darbs ir prestižs, un jaunieši dalās pieredzē gan ar citu Latvijas pašvaldību, gan ārvalstu jauno paaudzi.
#3 <i>Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana.</i>	Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits.
#4 <i>Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana.</i>	Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits. Jauniešiem ar psihoemocionālām problēmām ir pieejamas kouču un mentoru nodarbības, speciālistu atbalsts gan Liepājā, gan Dienvidkurzemes novadā, izvērtējot speciālu pieeju katram indivīdam. Ģimenes, izglītības iestāžu un speciālistu sadarbībā jauniešus pilnvērtīgi integrējas pieaugušo dzīvē.

Papildus Liepājas ilgtermiņa attīstības programmā iekļauti šādi rīcības virzieni / mērķi, kuri kopumā ir saskaņā ar bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņēs plānotajiem darbības virzieniem:

- Neformālā izglītība, lietderīgi pavadīta brīvā laika iespējas ir līdzsvaroti kombinētas Liepājā un Dienvidkurzemes novadā. Jaunieši aktīvi izmanto infrastruktūru aktīvai atpūtai, sportam un izklaidei, jo piedāvājums ir saistošs un atbilst jauniešu interesēm.
- Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un Dienvidkurzemes novadā ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt.

Secinājums:

Esošais Liepājas jaunatnes politikas izvirzītās prioritātes un mērķi ir saskaņā ar jaunatnes politikas mērķiem nacionālajā līmenī. Svarīgi ir izvirzīto mērķu īstenošanas mehānismi, kuri šobrīd vēl nav definēti.

**LIEPĀJAS JAUNATNES POLITIKAS
SASKAŅOTĪBA AR JAUNATNES POLITIKAS IETVARU
EIROPAS SAVIENĪBAS LĪMENĪ**

Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija balstās uz 11 Eiropas jaunatnes mērķiem (https://jaunatneslietas.gov.lv/sites/default/files/editor/Eiropas-Jaunatnes-merki_LV_0.pdf), kurus definējuši paši jaunieši Strukturētā dialoga (tagad Eiropas jaunatnes dialogs) procesa ietvaros 2018. gadā.

**Eiropas jaunatnes mērķu un Liepājas ilgtermiņa attīstības programmas
Stratēģiskās daļas apakšsadaļas “Jaunatnes politika” darbības virzienu un
mērķu**

SAVSTARPĒJĀ SASKAŅOTĪBA

<i>Eiropas jaunatnes mērķi</i>	<i>Liepājas ilgtermiņa attīstības programmā definētie jaunatnes politikas darbības virzieni un mērķi</i>
#1 <i>Sekmēt jaunatnes piederību Eiropas projektam un veidot tiltu starp Eiropas Savienību un jauniešiem, lai atgūtu uzticību un palielinātu līdzdalību.</i>	Nav tiešas atbilstības
#2 <i>Nodrošināt dzimumu līdztiesību visās jauniešu dzīves jomās.</i>	Nav tiešas atbilstības
#3 <i>Veicināt un nodrošināt visu jauniešu iekļaušanu sabiedrībā.</i>	Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits.
#4 <i>Nodrošināt jauniešiem labāku piekļuvi uzticamai informācijai, atbalstīt viņu spēju kritiski novērtēt informāciju un iesaistīties konstruktīvā dialogā.</i>	Nav tiešas atbilstības
#5 <i>Sasniegt labāku garīgo labklājību un izbeigt garīgās veselības problēmu stigmatizāciju, tādējādi veicinot visu jauniešu sociālo integrāciju.</i>	Jauniešiem ar psihoemocionālām problēmām ir pieejamas kouču un mentoru nodarbības, speciālistu atbalsts gan Liepājā, gan Dienvidkurzemes novadā, izvērtējot speciālu pieeju katram indivīdam. Ģimenes, izglītības iestāžu un speciālistu sadarbībā jaunietis pilnvērtīgi integrējas pieaugušo dzīvē.
#6 <i>Izveidot apstākļus, kas jauniešiem lauku apvidos ļautu izmantot savu potenciālu.</i>	Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un Dienvidkurzemes novada vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas.

	Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un Dienvidkurzemes novadā ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt.
#7 <i>Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu darba tirgu visiem jauniešiem.</i>	Tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits.
#8 <i>Integrēt un uzlabot dažādas mācīšanās formas, lai sniegtu jauniešiem nepieciešamās zināšanas mainīgā 21. gadsimta problēmu risināšanā.</i>	Neformālā izglītība, lietderīgi pavadīta brīvā laika iespējas ir līdzsvaroti kombinētas Liepājā un Dienvidkurzemes novadā. Jaunieši aktīvi izmanto infrastruktūru aktīvai atpūtai, sportam un izklaidei, jo piedāvājums ir saistošs un atbilst jauniešu interesēm.
#9 <i>Stiprināt jauniešu demokrātisko līdzdalību un autonomiju, kā arī nodrošināt īpašu jauniešu telpu visās sabiedrības jomās.</i>	Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un Dienvidkurzemes novada vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas. Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un Dienvidkurzemes novadā ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt.
#10 <i>Veidot sabiedrību, kurā visi jaunie cilvēki ir ekoloģiski aktīvi, izglītoti un spējīgi mainīt savu ikdienas dzīvi.</i>	Jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un Dienvidkurzemes novada vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas pašvaldības līdzfinansē. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas.
#11 <i>Nodrošināt visiem jauniešiem vienlīdzīgu piekļuvi jaunatnes organizācijām un Eiropas jaunatnes programmām, veidojot sabiedrību, kuras pamatā ir Eiropas vērtības un identitāte.</i>	Nav tiešas atbilstības

Secinājums:

Lielākā daļa Liepājas jaunatnes politikas izvirzītās prioritātes un mērķi ir saskaņā ar Eiropas jaunatnes mērķiem. Vienlaicīgi jāsecina, ka teju pusei Eiropas jaunatnes politikas mērķu nav atsauču un tiešas atbilstības Liepājas jaunatnes politikas prioritātēm un mērķiem. Jāņem vērā, ka Eiropas jaunatnes mērķiem ir Eiropas līmeņa tvērums un to aktualitāte ne vienmēr atspoguļo konkrētās kopienas vai pašvaldības vajadzības un prioritātes jaunatnes politikas jomā.

Plānojot pašvaldības turpmākos jaunatnes politikas īstenošanas mehānismus un konkrētās aktivitātes mērķu sasniegšanai, Eiropas jaunatnes mērķi var būt noderīgi izvērtējot konkrētās iniciatīvas plašākā starptautiskā kontekstā.

INTERVIJAS

ar jaunatnes politikas īstenošanai

Liepājas pilsētā un Dienvidkurzemes novadā

Jaunatnes politikas situācijas analīzei un priekšlikumu izstrādei, saskaņā ar projektā iekļauto informāciju, tika organizētas klātienē intervijas ar septiņu dažādu jaunatnes politikas īstenošanā iesaistīto organizāciju pārstāvjiem Liepājas pilsētā un Dienvidkurzemes novadā:

ORGANIZĀCIJA	INTERVĒJAMĀIS
<i>Liepājas valstspilsētas pašvaldības administrācija</i>	Agija Meniķe <i>jaunatnes darbiniece</i>
<i>Liepājas pilsētas izglītības pārvalde</i>	Aelita Jankovska <i>Eksperte jaunatnes un karjeras jautājumos</i>
<i>Liepājas jauniešu māja</i>	Ieva Cipriķe <i>izglītības metodiķe</i>
<i>Biedrība “Attīstības platforma YOU+”</i>	Andris Kāposts <i>valdes loceklis</i>
<i>Biedrība “Radi Vidi Pats”</i>	Linda Ulāne un Asnāte Barisova <i>biedrības biedres, aktivitāšu vadītājas</i>
<i>Biedrība “IZGAISMO IDEJU” (Aizputes jauniešu “IDEJU MĀJA”)</i>	Ance Tīmane <i>biedrības valdes locekle</i>
<i>Dienvidkurzemes novada pašvaldība</i>	Madara Mihelsone <i>jaunatnes lietu speciāliste, Nīcas jauniešu centra vadītāja</i>

INTERVIJU SATURS UN APKOPOJUMS

Visās intervijās tika apskatīti četri galvenie jaunatnes politikas aspekti un jautājumi:

- **Prioritātes:** kādām jābūt Liepājas jaunatnes politikas prioritārajām tēmām / darbības virzieniem?
- **Aktivitātes:** kādām jābūt Liepājas jaunatnes politikas aktivitātēm un rīcību projektiem?
- **Struktūra:** kādai jābūt Liepājas jaunatnes politikas īstenošanas struktūrai un iesaistīto pušu savstarpējai mijiedarbībai?
- **Budžets:** kā būtu veidojams Liepājas jaunatnes politikas budžets un tā izlietojums?

Tabulā apkopoti galvenie interviju laikā izteiktie jomas pārstāvju priekšlikumi jaunatnes politikas pilnveidei Liepājā.

PRIORITĀTES <i>Kādām jābūt Liepājas jaunatnes politikas prioritārajām tēmām / darbības virzieniem?</i>	AKTIVITĀTES <i>Kādām jābūt Liepājas jaunatnes politikas aktivitātēm un rīcību projektiem?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Līdzdalība • Mentālā veselība • Darba ar jaunatni “redzamība” 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitāšu formātu daudzveidība, kas piedāvā praktisku darbošanos un veicina iesaisti • Jēgpilna sadarbība ar skolām (nevis tikai “ķeksītim”) • Jauniešu mentoru programmas, t.sk. jauniešu-jauniešiem
STRUKTŪRA <i>Kādai jābūt Liepājas jaunatnes politikas īstenošanas struktūrai un iesaistīto pušu savstarpējai mijiedarbībai?</i>	BUDŽETS <i>Kā būtu veidojams Liepājas jaunatnes politikas budžets un tā izlietojums?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Jaunatnes politikas struktūras “vertikāles” un iesaistīto pušu savstarpējo attiecību definēšana • Pašvaldības / pašvaldības struktūru sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, iekļaujot tās jaunatnes politikas īstenošanas struktūrā, t.sk. deleģējot funkcijas ar atbilstošu finansējumu • Jauniešu centru veidošana mikrorajonos, ielu un mobilā darba ar jaunatni attīstīšana 	<ul style="list-style-type: none"> • Regulārs finansējums jauniešu iniciatīvām • Finansiāls atbalsts jaunatnes NVO (funkciju deleģējuma finansējums, projektu priekšfinansējums) • Pilnvērtīgs budžets jaunatnes politikas pamatfunkciju nodrošināšanai • Jomas (jomas pārstāvju) iespēja noteikt budžeta prioritātes un izlietojumu

PROJEKTA DARBĪNAS REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

<p style="text-align: center;"><i>Īss vispārīgs kopsavilkums</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darbnīcas ietvaros tika apskatīti pamatjautājumi, kas skar jaunatnes politiku Liepājā. • Diskusijās piedalījās jaunieši, pašvaldības politiķi, darbā ar jaunatni iesaistītie un eksperti, sniedzot atgriezenisko saiti par esošajiem izaicinājumiem un veicamajiem uzdevumiem darbā ar jaunatni. 	<p style="text-align: center;"><i>Galvenās problēmas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jauniešu nodarbinātība – darba iespējas un prakses vietas. • Pilnvērtīga nevalstiskā sektora iesaiste pašvaldības darbā ar jaunatni. • Komunikācija un dialogs ar jauniešiem - saprotamā un pieejamā veidā. • Darba ar jaunatni struktūras definēšana, atbildību sadale un aktivitāšu / pakalpojumu nedublēšana. • - Darba ar jaunatni jēgpilnas saiknes veidošana ar izglītības sistēmu.
<p style="text-align: center;"><i>Galvenie izaicinājumi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nav skaidri definēta pašvaldības jaunatnes politikas un darba ar jaunatni struktūra, atbildības un īstenojamās aktivitātes. • Nevalstiskā sektora pilnvērtīgai iesaistei darbā ar jaunatni nav izstrādāts sadarbības modelis, nav skaidrs resursu avots un nepieciešamais resursu apmērs. • Preventīvo pasākumu īstenošana sociālā riska jauniešu mērķgrupās, vienlaicīgi veicot investīcijas arī jauniešu mērķgrupās, kuras nav pakļautas sociālajam riskam. • Jauniešu iesaiste jaunatnes politikas plānošanā un īstenošanā. 	<p style="text-align: center;"><i>Stiprās puses</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaunatnes politikas kā atsevišķas nozares definēšana pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos, kas sniedz pilnvērtīgu iespēju nepastarpināti apskatīt un plānot nozares attīstību. • Pašvaldības politiskās vadības vēlme stiprināt un attīstīt jaunatnes politiku. • Esošo jaunatnes politikas īstenošanas struktūru / iesaistīto pušu esamība un motivācija sadarboties kopējā sistēmā. • Esoši labās prakses piemēri NVO iesaistei pašvaldības funkciju deleģēšanā sociālajā jomā, ar potenciālu esošo praksi izmantot arī darba ar jaunatni funkciju deleģēšanā.

**PIEREDZES APMAIŅAS AR DIENVIDKURZEMES NOVADU
REZULTĀTU KOPSAVILKUMS**

<p style="text-align: center;"><i>Īss vispārīgs kopsavilkums</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>Galvenās problēmas</i></p>
<p style="text-align: center;"><i>Sadarbības iespēju izvērtējums</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Darbnīcas ietvaros notika pieredzes apmaiņa, tika apskatīti jautājumi, kas skar jauniešu vajadzības Liepājā un Dienvidkurzemes novadā, kā arī apskatītas iespējamās sadarbības iespējas. • Aktivitātēs un diskusijās piedalījās Liepājas un Dienvidkurzemes novada jaunieši, darbā ar jaunatni iesaistītie un eksperti, sniedzot atgriezenisko saiti par jauniešu vajadzībām un sadarbības iespējām darbā ar jaunatni starp Liepāju un Dienvidkurzemes novadu. 	<p style="text-align: center;"><i>Stiprās puses</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Liepājas un Dienvidkurzemes novada teritorijas, jauniešu izvietojums un pakalpojumu pieejamība ir ļoti atšķirīga, kas rada sarežģītu kopēju risinājumu radīšanu jauniešu vajadzībām. • Liepāju un Dienvidkurzemes novadam būtu nepieciešama regulāra kopēju jauniešu projektu / pasākumu veidošana un aktivitāšu īstenošana iesaistot gan Liepājas, gan Dienvidkurzemes novada jauniešus. • Sadarbība starp Liepāju un Dienvidkurzemes novadu būtu veidojama jaunatnes darbinieku apmācību un profesionālās kvalifikācijas pilnveides jomā.
<ul style="list-style-type: none"> • Darbnīcas ietvaros notika pieredzes apmaiņa, tika apskatīti jautājumi, kas skar jauniešu vajadzības Liepājā un Dienvidkurzemes novadā, kā arī apskatītas iespējamās sadarbības iespējas. • Aktivitātēs un diskusijās piedalījās Liepājas un Dienvidkurzemes novada jaunieši, darbā ar jaunatni iesaistītie un eksperti, sniedzot atgriezenisko saiti par jauniešu vajadzībām un sadarbības iespējām darbā ar jaunatni starp Liepāju un Dienvidkurzemes novadu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultūras aktivitāšu “sezonalitāte” - to trūkums rudens / ziemas / pavasara sezonā. • Trūkst darba pieredzes iegūšanas iespējas nepilngadīgajiem. • Trūkst brīvā laika pavadīšanas iespēju jauniešiem, kas atbilstu jauniešu vēlmēm un vajadzībām. • Speciālistu trūkums jauniešu mentālās veselības atbalsta jomā. • Ierobežotu studiju programmu pieejamība Liepājā.
<ul style="list-style-type: none"> • Programmas un projekti, kas palīdz jauniešiem iegūt darba pieredzi un iesaistīties darba tirgū. • Laba sporta infrastruktūra un dažādu sporta veidu pieejamība (futbols, basketbols, teniss u.c.) • Jauniešu centru un dažādu organizāciju piedāvājums jauniešu brīvā laika pavadīšanai. • Kultūras pasākumu daudzums (koncerti, teātri, balles u.c.) • Iespējas studēt Liepājā dažādās augstskolās un studiju programmās. • Jauniešu mentālās veselības aktualizēšana un pakalpojumu pieejamība Liepājā. 	

**LIEPĀJAS UN DIENVIDKURZEMES NOVADA
SADARBĪBA**

<p style="text-align: center;"><i>Esošās sadarbības izvērtējums</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Esošā sadarbība īstenota kopīgi veidojot Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada kopīgo plānošanas dokumentus. • Abām pašvaldībām ir kopējs plānošanas dokuments, kurā jaunatnes politika ir izvirzīta kā viena no plānošanas jomām. • Praktiska sadarbība mērķu īstenošanā un pakalpojumu plānošanā vēl nav uzsākta, taču ņemot vērā plānošanas dokumentos kopīgi nospraustos mērķus, kā arī jauniešu mobilitāti starp abām pašvaldībām, šādai sadarbībai ir liels potenciāls. 	<p style="text-align: center;"><i>Sadarbības attīstības iespējas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kopīgu pakalpojumu plānošana un sniegšana darbā ar jaunatni, ņemot vērā jauniešu esošo un potenciālo mobilitāti starp abu pašvaldību teritorijām. • Kopēja funkciju deleģēšana nevalstisko organizāciju sektoram – kompetentām organizācijām, kas sniegtu konkrētus pakalpojumus jauniešiem abu pašvaldību teritorijās. • Kopīgu rīcību un aktivitāšu veidošana abu pašvaldību jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajiem (t.sk. profesionālās kompetences pilnveide).
<p style="text-align: center;"><i>Izaicinājumi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Liepājas un Dienvidkurzemes pašvaldību atšķirīgā teritoriālā struktūra un iedzīvotāju vajadzības. • Politiskais atbalsts jaunatnes politikas nozares kapacitātes palielināšanai, t.sk. papildus finanšu resursu piešķiršanai / piesaistīšanai abās pašvaldībās. 	<p style="text-align: center;"><i>Draudi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kapacitātes un intereses trūkums abu pašvaldību sadarbībai darbā ar jaunatni. • Nespēja izveidot savstarpējo sadarbību, saskaņojot abu pašvaldību darbu ar jaunatni sistēmas un kopīgos pakalpojumus līdz iecerētajam apvienošanās laikam.